Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932). Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ Α' ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ ΤΟΥ 1943, δραχμαὶ 2.000. Συνδρομαὶ ἐτήσιαι καὶ ἑξάμηνοι ἀπαράδεκτοι.—Τὸ φύλλον δρ. 150.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (συνδρομαὶ καὶ ἐπιταγαί, τσέκ κτλ.) ἀνωνύμως: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ὁδὸς Εὐριπίδου, 42 — Ἀθῆναι».

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 50ός — *Ἀθῆναι, 20 καὶ 27 Φεβρουαρίου 1943* — *Ἔτος 66ον—Ἀριθ. 8-9*

ΑΝΤΕΚΙΡΤΑ

Μυθιστόρημα ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.— Μετάφραση ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΤΕΛΛΟΥ.—
Διασκευὴ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ.—Εἰκόνες Λ. ΜΠΕΝΕΤΤ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἦταν κι' αὐτὸ μιὰ παρηγοριά, μιὰ χαρά, ἂν θέλετε. Μόνοι ἐπιτέλους, μπόρεσαν νὰ φήσουν ἐλεύθερη τὴ συγκίνηση ποὺ τοὺς ἔπνιγε· ἂν εἶχαν κατορθώσει νὰ συγκρατηθοῦν μπροστὰ στοὺς δικαστές τους, ἡ ἀντίδραση τώρα ξεσποῦσε, κι' ἐκεῖ, χωρὶς μάρτυρες, ἔπεσαν ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου.

— Φίλοι μου, εἶπε ὁ Ματθίας Σάντορφ, ἐγὼ σᾶς πῆρα στὸ λαιμό μου, ἀλλὰ πρέπει νὰ μὲ συχωρέστε, ἀφοῦ κι' ἐγὼ πεθαίνω μαζί σας, καὶ τὸ ἐλατήριό μου ἦταν τόσο εὐγενικό.

— Ἀπεναντίας, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος Μπάθορυ, σ' εὐγνωμονοῦμε ποὺ μᾶς διάλεξες βοηθοὺς στὸ μεγάλο σου ἔργο καὶ μᾶς πῆρες μαζί σου. Αὐτὸ μᾶς κάνει τιμή.

— Μαζὶ θὰ ντιμετωπίσουμε καὶ τὸ θάνατο! πρόσθεσε ὁ Στανίσλαος Ζάθμαρ.

Ἔπειτα, αὐτὸς καὶ ὁ Μπάθορυ, βυθίσθηκαν στὶς σκέψεις τους, ἐνῶ ὁ Σάντορφ πηγαινοερχόταν μέσα στὰ κελλί.

Ὁ Ζάθμαρ, μόνος στὸν κόσμο, ἀπ' αὐτὴ τὴν πλευρὰ ἦταν ἥσυχος. Μονάχα τὸν πιστό του Μπόρικ εἶχε γιὰ νὰ τὸν κλάψῃ. Ὁ Μπάθορυ ὅμως ἦταν ἄλλο. Εἶχε γυναῖκα καὶ παιδί, κι' αὐτοὺς θὰ χτυποῦσε ὁ θάνατός του. Ὤ, τί σκληρὴ ζωὴ τοὺς περίμενε! Χωρὶς περιουσία, χωρὶς προστασία, τί θὰ γινόταν ἡ νέα ἐκείνη γυναῖκα μ' ἕνα παιδὶ ὀκτὼ μόλις χρονῶν;... Ὅσο γιὰ τὸν Σάντορφ, ξέρουμε πὼς κι' αὐτός, ἂν δὲν εἶχε πιὰ γυναῖκα, εἶχε ὅμως ἕν' ἀνήλικο κοριτσάκι. Κι' ἡ περιουσία του θὰ δημευόταν, καὶ τὸ κοριτσάκι του θάμενε τὸ ἴδιο φτωχό. Ὅ,τι θάκαναν πιὰ γι' αὐτὸ ὁ ἐπιστάτης του κι' ἡ γυναῖκα του...

«—Τὰ τρία κεφάλια μας εἶναι δικά σας, ἀρκεσθῆτε σ' αὐτά». (Σελ. 50, στ. α').

Στὶς πέντε τὸ βράδυ, ἕνας φύλακας μπῆκε στὸ κελλί, ἄφησε στὸ τραπέζι τὸ φαγητὸ τῶν καταδίκων καὶ βγῆκε χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξη. Ἐκεῖνοι μόλις τὸ ἄγγιξαν. Κι' ἔπειτα ἄρχισαν νὰ συζητοῦν γιὰ τὴν ὑπόθεσή τους, ποὺ τοὺς φαινόταν πολὺ σκοτεινή. Κάποιος βέβαια τοὺς εἶχε προδώσει· ἀλλὰ ποιός; Ὁ κάποιος αὐτὸς εἶχε κατορθώσει νὰ διαβάσῃ τὸ κρυπτογραφικὸ ποὺ πάνω σ' αὐτὸ στηρίχθηκε ἡ κατηγορία. Ἀλλὰ ποῦ τὸ βρῆκε, καὶ πῶς τὸ ἀποκρυπτογράφησε; Χωρὶς τὸ δικτυωτὸ θὰ τοῦ ἦταν ἀδύνατο. Κι' ὅμως τὸ δικτυωτό, τὴν ἡμέρα τοῦ ἀστυνομικοῦ ἀλφνιδιασμοῦ, βρέθηκε κεῖ ποὺ τὸ εἶχαν φυλαγμένο!

—Μυστήριο, εἶπε ὁ Στέφανος Μπάθορυ. Ἀλλ' ἐπιτέλους μᾶς εἶναι ἀδιάφορο.

—Καθόλου ἀδιάφορο! φώναξε ὁ Ματθίας Σάντορφ. Ἂν ὑπάρχῃ προδότης—κι' ὑπάρχει βέβαια—νὰ μὴ τὸν ξέρουμε;...

Κι' ἐξακολούθησαν τὴ συζήτησή τους, ἀλλὰ χωρὶς νὰ διαφωτισθῇ καθόλου τὸ «μυστήριο», ὡς τὴ νύχτα ἀργά. Ἔπειτα πλάγιασαν, καὶ φαίνεται πὼς κοιμήθηκαν, γιατί τοὺς ξύπνησε ὁ ἐρχομὸς τοῦ φύλακα. Ἦταν τὸ πρωΐ τῆς προτελευταίας τους ἡμέρας. Τὴν ἑπομένη θὰ τοὺς ἐτουφέκιζαν.

Ὁ Μπάθορυ ρώτησε τὸν φύλακα ἂν θὰ τοῦ ἐπιτρεπόταν νὰ δεχτῇ τὴν οἰκογένειά του. Ὁ φύλακας δὲν εἶχε καμμιὰ σχετικὴ διαταγή. Τότε ὁ Σάντορφ τὸν ρώτησε ἂν μποροῦσαν τουλάχιστο νὰ γράψουν σ' ὅσους ἤθελαν.

— Μάλιστα, ἀποκρίθηκε ὁ φύλακας, ποὺ ἦταν ἀγαθὸς ἄνθρωπος κι' εἶχε συγκινηθεῖ. Θὰ σᾶς φέρω ὅ,τι χρειάζεται κι' ὑπόσχουμαι νὰ παραδώσω τὰ γράμματά σας στὸν κ. διοικητή, γιὰ νὰ τὰ στείλῃ, ἂν θέλῃ...

— Σ' εὐχαριστοῦμε ποὺ κάνεις ὅ,τι περνᾷ ἀπ' τὸ χέρι σου. Ὅσο γιὰ τὴν ἀμοιβή σου . . .

— Δὲν χρειάζεται ἄλλη ἀμοιβή· μοῦ φτάνουν οἱ εὐχαριστίες σας.

Ὁ φύλακας ποὺς ἔφερε σὲ λίγο χαρτί, πέννες, καλαμάρι. Κι' οἱ κατάδικοι πέρασαν ἕνα μέρος τῆς ἡμέρας γράφοντας τὶς τελευταῖες τους παραγγελίες. Ὁ Ματθίας Σάντορφ ἔδωσε στὴ μικρή του κόρη, ποὺ θάμενε ὀρφανή, ὅλες τὶς συμβουλὲς ποὺ μποροῦσε νὰ δώσῃ ἡ καρδιὰ ἑνὸς πατέρα. Τὸ ἴδιο ἔκαμε, γράφοντας στὴ γυναῖκα του καὶ στὸ παιδί του, ὁ Στέφανος Μπάθορυ. Μὰ κι' ὁ Λαδίσλαος Ζάθμαρ ἀποχαιρέτησε θερμὰ τὸ γέρο του ὑπηρέτη, τὸν τελευταῖο του φίλο...

Ὁ Ματθίας Σάντορφ ἦταν κυριευμένος ἀπὸ μιὰ ἔμμονη ἰδέα. Δὲν εἶχε πιὰ ἀμφιβολία πὼς στὴν ὑπόθεση αὐτὴ ὑπῆρχε καὶ προδότης. Καὶ γι' ἄνθρωπο τοῦ χαρακτήρα του, ὁ θάνατος, χωρὶς τὴν τιμωρία τοῦ προδότη αὐτοῦ ἦταν δυὸ φορὲς θάνατος. Τὸ σημείωμα ἐκεῖνο ποὺ εἶχε ὁδηγήσει τὴν ἀστυνομία νἀνακαλύψῃ τὴ συνωμοσία καὶ νὰ συλλάβῃ τοὺς συνωμότες, ποιὸς τὸ εἶχε ὑποκλέψει, ποιὸς εἶχε προμηθευθεῖ τὰ μέσα γιὰ νὰ τὸ διαβάσῃ, ποιὸς τὸ εἶχε παραδώσει κι' ἴσως πουλήσει;

Ἀλλὰ ἕνα μοναδικὸ φαινόμενο, ποὺ ὀφειλόταν στοὺς νόμους τῆς ἀκουστικῆς, ἦταν μοιραῖο νὰ τοῦ φανερώσῃ ἐπιτέλους τὸ μυστήριο ποὺ τὸν ἐβασάνιζε. Ἐνῷ οἱ φίλοι του ἔγραφαν, συζητοῦσαν ἢ σώπαιναν βυθισμένοι στὶς σκέψεις τους, αὐτός, νευρικὸς κι' ἀνήσυχος, περπατοῦσε κατὰ μῆκος τῶν τοίχων τοῦ κελλιοῦ, σὰν τὴν τίγρη στὸ κλουβί της. Πολλὲς φορὲς εἶχε σταθεῖ, περνώντας κοντὰ ἀπ' τὴ γωνιὰ ποὺ σχημάτιζε ὁ μεσότοιχος μὲ τὸν ἐξωτερικὸ τοῖχο τῆς στοᾶς, ὅπου ἔβγαζαν τὰ διάφορα κελλιὰ τοῦ πατώματος ἐκείνου. Ἀλλὰ μιὰ φορά, στὴ γωνιὰ ἀκριβῶς ποὺ εἴπαμε, ἐνόμισε πὼς ἄκουσε ψίθυρους μακρινῆς συνομιλίας, ἀκαθόριστους ἀκόμα. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδωσε σημασία· ἄξαφνα ὅμως ἕνα ὄνομα ποὺ προφέρθηκε ἴσως πιὸ δυνατὰ—τὸ δικό του—τὸν ἔκαμε νὰ προσέξῃ περισσότερο...

Εἶναι γνωστὸ τὸ ἀκουστικὸ φαινόμενο ποὺ παράγεται στὸ ἐσωτερικὸ τῶν θολωτῶν στοῶν ἢ κάτω ἀπὸ τοὺς ἐλλειψοειδεῖς θόλους: Ἡ φωνή, φεύγοντας ἀπὸ μιὰ ἑστία τῆς ἔλλειψης, ἀφοῦ διαγράψῃ τὴν περιφέρεια τῶν τοίχων, ἀκούγεται στὴν ἄλλη ἑστία, χωρὶς νὰ γίνεται ἀκουστὴ καὶ στὰ ἐνδιάμεσα σημεῖα. Ἔτσι ἡ παραμικρότερη λέξη, ὅσο κι' ἂν προφερθῇ σιγὰ ἀπὸ μιὰ ἑστία τῶν καμπυλῶν αὐτῶν, μπορεῖ νἀκουσθῇ ἐξαίρετα στὴν ἀντίθετη. Ἦταν λοιπὸν φανερὸ πὼς δυὸ ἢ περισσότερα πρόσωπα μιλοῦσαν, εἴτε στὸ διάδρομο τῆς στοᾶς, εἴτε σὲ κάποιο κελλὶ ποὺ βρισκόταν στὴν ἄκρη τῆς διαμέτρου της, καὶ πὼς τὸ ἑστιακὸ σημεῖο ἦταν ἐκεῖ κοντὰ στὴν πόρτα τοῦ κελλιοῦ τῶν τριῶν καταδίκων.

Ἕνα νεῦμα τοῦ Ματθία Σάντορφ ἔφερε τοὺς ἄλλους κοντά του.

— Τί εἶναι;

— Σιωπή! ἀκοῦτε!

Κομμένες φράσεις ἔφταναν ἀρκετὰ καθαρὰ σταῦτιά τους. Καὶ κόβουνταν κάθε τόσο, γιατὶ οἱ συνομιλητές, φαίνεται, περπατοῦσαν ἢ ἁπλῶς μετακινοῦνταν, καί, πολὺ ἢ λίγο, ἀπομακρύνουνταν ἀπὸ τὴν ἑστία τους. Ἔτσι, κατὰ διαλείμματα οἱ τρεῖς φίλοι ἄκουσαν τὶς φράσεις αὐτές;

«Αὔριο, μετὰ τὴν ἐκτέλεση, θἀποφυλακισθῆτε...»

«...Καὶ τότε ἡ περιουσία τοῦ Ματθία Σάντορφ θὰ μοιρασθῇ στὰ δυό...»

«...Χωρὶς ἐμένα, δὲν θὰ μπορούσατε ἴσως νὰ διαβάσετε τὸ κρυπτογραφικό...»

«...Μὰ καὶ σεῖς χωρὶς ἐμένα, ποὺ τὸ βρῆκα δεμένο στὸ σῶμα τοῦ περιστεριοῦ, δὲν θὰ τὸ βάζατε ποτὲ στὸ χέρι...»

«...Τελοσπάντων, κανεὶς δὲν θὰ ὑποπτευθῇ ποτὲ πὼς σ' ἐμᾶς τοὺς δυὸ χρωστᾷ ἡ ἀστυνομία τή...»

«...Ἀλλὰ κι' ἂν ὑποπτεύουνται τίποτα αὐτοί, αὔριο πιὰ δὲν θὰ ὑπάρχουν...»

«...Οὔτε θὰ ἴδοῦν κανένα, συγγενῆ ἢ φίλο πρίν...»

«...Λοιπόν, Σαρκανό, αὔριο...»

«...Αὔριο, κύριε Σόλλα Τόρονθαλ!»

Οἱ ὁμιλίες ἔσβησαν, κι' ἀκούσθηκε μόνο ὁ κρότος μιᾶς πόρτας ποὺ ἄνοιξε κ' ἔκλεισε.

— Ὁ Σαρκανό!... Ὁ Σόλλας Τόρονθαλ! φώναξε ὁ Ματθίας Σάντορφ. Αὐτοί! αὐτοὶ εἶναι!... Ἄ, πρέπει νὰ φύγουμε, νὰ δραπετεύσουμε!...

—Ναί! γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦμε! φώναξαν μαζὶ ὁ Στέφανος Μπάθορυ κι' ὁ Λαδίσλαος Ζάθμαρ.

—Ὄχι γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦμε, εἶπε ὁ Ματθίας Σάντορφ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀποδώσουμε δικαιοσύνη.

Γ'.

Οἱ κατάδικοι ἐπιχειροῦν νὰ δραπετεύσουν.

Πάνω ἀπὸ ἕνα βάραθρο πλατὺ καὶ βαθύ, ἀληθινὴ ἄβυσσο, ὀρθώνεται ἕνας ἀπὸ τοὺς πλευρικοὺς τοίχους τοῦ πύργου τοῦ Πιζίνου, τρυπημένος ἀπὸ λιγοστὰ μικρὰ παράθυρα, ποὺ φωτίζουν τὰ κελλιὰ τῶν διαφόρων πατωμάτων. Ὁ κατάδικος ποὺ θὰ ἔσκυβε ἔξω ἀπὸ ἕνα τέτοιο παράθυρο, θὰ ὀπισθοχωροῦσε ἀμέσως ἀπὸ φρίκη, ἂν ὁ ἴλιγγος δὲν προλάβαινε νὰ τὸν παρασύρῃ στὸ κενό. Κι' ἂν ἔπεφτε, τί θὰ συνέβαίνε; ἢ θὰ συντριβόταν στοὺς βράχους τοῦ βυθοῦ, ἢ θὰ πνιγόταν παρασυρόμενος ἀπὸ ἕνα χείμαρρο, ποὺ μὲ τὸ ρεῦμα του εἶναι ὁρμητικώτατο τὴν ἐποχὴ τῶν βροχῶν.

Ἡ ἄβυσσος αὐτὴ ὀνομάζεται Ρόκο. Δέχεται τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ Φόϊμπα ὅταν ξεχειλίζῃ. Ὁ ποταμὸς βρίσκει διέξοδο σὲ μιὰ σπηλιά, ποὺ σκάφτηκε σιγὰ-σιγὰ μέσα στοὺς βράχους, κι' ὅπου χύνεται μὲ μεγάλη ὁρμή. Ποῦ κατευθύνεται, κυλώντας ἔτσι κάτω ἀπ' τὴν πόλη; Κανένας δὲν ξέρει. Ἄγνωστο ἐπίσης σὲ ποιὸ σημεῖο ξαναφαίνεται στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς. Τῆς σπηλιᾶς αὐτῆς ἢ καλύτερα τοῦ καναλιοῦ ποὺ ἔχει σχηματισθεῖ μέσα στὸ σχιστόλιθο καὶ τὸν ἄργιλο, κανένας δὲν ξέρει οὔτε τὸ μῆκος, οὔτε τὸ ὕψος, οὔτε τὴν κατεύθυνση.

Στὸν τόπο, ὁ ὑπόγειος χείμαρρος λεγόταν Μπούκο. Ἀλλὰ ὁ Ματθίας Σάντορφ, ἀγνοοῦσε καὶ τὄνομά του, καὶ αὐτὴ ἀκόμα τὴν ὕπαρξή του. Κι' ἐπειδὴ ἀπόδραση δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ παρὰ μόνο ἀπὸ τὸ μοναδικὸ παράθυρο τοῦ κελλιοῦ ποὺ ἀνοιγόταν πάνω ἀπὸ τὸ Μπούκο, θἄταν γι' αὐτὸν σὰ νὰ ἐβάδιζε πρὸς βέβαιο θάνατο, πιὸ βέβαιο ἴσως κι' ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὸν περίμενε τὸ πρωΐ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΒΡΑΔΥΕΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΑΤΙΚΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

Ἀπάνω ἀπὸ τὸ θολὸ βουνὸ
Κατέβηκε ἡ βραδυά
Σέρνοντας πίσω της τὴ μυρουδιὰ
Ἀπὸ ἔρημους δρόμους χειμωνιάτικους,
Ὑγρὰ περβόλια, κάμαρες ζεστές.
Στὸ θρόϊσμα τοῦ μαβιοῦ της φουστανιοῦ
Ριγοῦν οἱ μαραμένες ἀκακίες,
Σταλάζουνε τὰ κομπολόγια
Τῶν γλυκῶν παιδιακίστικων τραγουδιῶν,
Πίσω ἀπ' τὰ τζάμια τ' ἀχνισμένα
Μονότονοι σκοποὶ καὶ λόγια
Λησμονημένα
Αὐτὴ τὴν ὥρα
Γυαλίζουνε τὰ φωτεινὰ παράθυρα
Πάνω στὰ μουσκεμμένο πεζοδρόμι.
Αὐτὴ τὴν ὥρα τὴ μοναχική λαχτάρισα
Νάμαι τὸ σιωπηλὸ παιδὶ
Ποὺ δὲν ἔμαθε ἀκόμα νὰ προσμένῃ
Ποὺ δὲν ἔμαθε ἀκόμα νὰ ὀνειρεύεται
Μόνο κοιτάζει τὴ βραδυὰ ποὺ κατεβαίνει
Κι' ἕνα τραγούδι χωρὶς νόημα τραγουδεῖ.

ΡΟΖΕΛΛΑΝΤΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΙΝΗΤΕΣ ΕΟΡΤΕΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΑΘΕ Πρωτοχρονιὰ μιὰ ἀπὸ τὶς κόρες μου μοῦ κάνει μπουναμὰ τὸν καινούργιο ἐπιτραπέζιο ἡμεροδείκτη. Ὁ φετεινὸς εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὸν περσινό: τὸ χαρτί του κάτασπρο, οἱ ἀριθμοί του κόκκινοι, τἄλλα του γράμματα μαῦρα. Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς κάθε φύλλο του, γιὰ οἰκονομία χαρτιοῦ, εἶναι τυπωμένο κι' ἀπὸ τὶς δυὸ μεριές, ὥστε ὁ ὄγκος του εἶναι ὁ μισός, καὶ κάθε μέρα ἔχω ἀνοιχτὲς μπροστά μου δυὸ ἡμερομηνίες — ἀριστερά: Πέμπτη, 11 Φεβρουρίου, δεξιά: Παρασκευή, 12 Φεβρουαρίου—καὶ πρέπει νὰ θυμᾶμαι πότε γύρισα φύλλο, γιὰ νὰ ξέρω τί ἔχουμε σήμερα: Πέμπτη ἢ Παρασκευή; 11 τοῦ μηνὸς ἢ 12;... Ἀλλὰ κι' ἔτσι, ὁ μισός, ὁ πολεμικὸς —καὶ πανάκριβος, ἐννοεῖται —ἡμεροδείκτης κάνει τὴ δουλειά του· καὶ πάντα καλύτερα ἀπὸ τοὺς παλιοὺς ἐκείνους τοῦ τοίχου ποὺ εἴχαμε πρίν ἐφευρεθοῦν οἱ τόσο πρακτικοὶ ἐπιτραπέζιοι, κι' ἔπρεπε καθεμέρα νὰ ξεκολλᾶμε, νὰ σχίζουμε καὶ νὰ πετᾶμε ἀπὸ ἕνα φύλλο, κλαίγοντας τὴν ἡμέρα ποὺ πέρασε καὶ κατάντησε... σκουπίδι στὸ καλάθι· ἐνῷ τώρα γυρίζουμε ἁπλῶς τὰ φύλλα καὶ μποροῦμε νὰ φυλλομετροῦμε ὅλο τὸν ἡμεροδείκτη σὰ βιβλίο, καὶ νὰ βλέπουμε καὶ τὶς ἡμέρες ποὺ πέρασαν — τόσο ἀγαπητὲς καμμιὰ φορὰ—καὶ τὶς ἡμέρες ποὺ ἔρχουνται καὶ ποὺ τὶς ἐλπίζουμε πάντα πιὸ εὐτυχισμένες.

Αὐτὸ κάνω πάντα ὅταν μοῦ φέρνουν τὸν καινούργιο ἐπιτραπέζιο ἡμεροδείκτη—πρᾶγμα ἀδύνατο, ὅταν μοῦ ἔφερναν ἕναν ἡμεροδείκτη τοῦ τοίχου μὲ κολλημένα φύλλα—γιὰ νὰ βλέπω προπάντων πότε πέφτει τὸ Πάσχα κι' οἱ ἄλλες κινητὲς ἑορτές. Τὸ ἔκαμα καὶ φέτος, καὶ τώρα ξέρω πὼς τὸ Πάσχα θὰ τὸ γιορτάσουμε μὲ τὸ καλὸ στὶς 25 Ἀπριλίου, πὼς τὸ Τριώδιο ἀρχίζει στὶς 14 αὐτοῦ τοῦ μηνός, ἡ Μεγάλη Σαρακοστὴ στὶς 8 Μαρτίου, καὶ καθεξῆς. Γιατί καθὼς ξέρετε, τὸ κινητὸ Πάσχα προσδιορίζει καὶ τὶς ἄλλες κινητὲς ἑορτές. Ἕξη ἑβδομάδες πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα του—ποὺ εἶναι πάντα ἡ πρώτη Κυριακὴ ὕστερ' ἀπὸ τὴν πρώτη πανσέληνο τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας—πρέπει νὰ ἔχουμε Καθαρὴ Δευτέρα, κι' ἄλλες τόσες σχεδὸν μετά, πρέπει νὰ ἔχουμε Πεντηκοστή. Κι' ἐπειδὴ ἡ πρώτη πανσέληνος ποὺ εἴπαμε μπορεῖ νὰ πέσῃ καὶ λίγες ἡμέρες μετὰ τὴν ἐαρινὴ ἰσημερία — 22 Μαρτίου—ἀλλὰ κι' ὁλόκληρο μῆνα ἀργότερα, κι' ἀκόμα μιὰ ἑβδομάδα ἂν ἡ πανσέληνος πέσῃ Δευτέρα, τὸ Πάσχα πότε τὸ γιορτάζουμε Μάρτιο, πότε Ἀπρίλιο καί, καμμιὰ φορά, καὶ Μάϊο. Δὲν εἶναι μεγάλη ἀνωμαλία; Καὶ δὲν θἄταν καλύτερα ἂν κάναμε ἀ κ ί ν η τ ο καὶ τὸ Πάσχα, κι' ὅλες τὶς ἄλλες γιορτὲς ποὺ προσδιορίζει αὐτό;

Ἀπὸ καιρὸ μελετοῦν καὶ σχεδιάζουν μιὰ τέτοια μεταρρύθμιση. Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν μάλιστα, ὕστερ' ἀπὸ τὸν πρῶτο μεγάλο πόλεμο, διόρισε Ἐπιτροπὴ κι' ὑποεπιτροπὲς ἀπὸ εἰδικοὺς— μαθηματικοὺς προπάντων καὶ ἀστρονόμους—γιὰ νὰ «κατασκευάσουν» ἕνα καινούργιο πολιτικὸ Ἡμερολόγιο, τελειότερο κι' ἀπὸ τὸ Γρηγοριανό, καθὼς κι' ἕνα ἐκκλησιαστικό, μὲ ἀκίνητο Πάσχα, γιὰ ὅλο τὸν Χριστιανικὸ κόσμο. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο κι' ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶχαν δηλώσει τότε πὼς εὐχαρίστως θὰ τὸ παραδέχουνταν, ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ τὸ παραδεχθοῦν κι' ὅλες οἱ ἄλλες χριστιανικὲς Ἐκκλησίες. Ἀλλὰ ὁ δεύτερος μεγάλος πόλεμος ἐσταμάτησε αὐτὴ τὴν κίνηση ποὺ κανένας δὲν ξέρει πότε θὰ ξαναρχίσῃ... Ἐδιάβασα ὅλα τὰ σχετικά, καὶ ξέρω πὼς οἱ Ἐπιτροπὲς γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ Ἡμερολόγιο ἐπρότειναν νὰ γιορτάζεται σταθερὰ τὸ Πάσχα ***τὴν δεύτερη ἢ τὴν τρίτη Κυριακὴ τοῦ Ἀπριλίου***, πρόταση ποὺ κατὰ πᾶσα πιθανότητα θὰ γινόταν δεκτὴ γενικά. Ἀλλὰ τί νὰ σᾶς πῶ! σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶμαι λιγάκι... παλαιοημερολογίτης! Θὰ προτιμοῦσα, θὰ μᾶρεσε καλύτερα, ἂν οἱ κινητὲς ἑορτὲς ἔμεναν ἔτσι, ὅπως τὶς συνηθίσαμε, γιὰ πάντα. Ἔχει κι' αὐτὸ τὸ γοῦστο του, νὰ κάνουμε δηλαδὴ Πάσχα πότε μὲ τὸ κρύο τοῦ Μάρτη καὶ πότε μὲ τὴ ζέστη τοῦ Μάη. Κι' εἶναι ὡραῖο νὰ φυλλομετρᾶς τὴν Πρωτοχρονιὰ τὸν ἡμεροδείχτη σου, γιὰ νὰ βλέπῃς πότε πέφτει, καὶ νὰ φωνάζῃς: «ἄ, τί πρώϊμο!», ἢ «ἄ, τί ὄψιμο!»... Ἂς εἶναι, τὸ φετεινὸ Πάσχα, στὶς 25 Ἀπριλίου, εἶναι σχεδὸν τὸ κανονικό.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος)

Παραδείγματος χάρι: «ὁ ἐπιμελὴς καὶ τίμιος μαθητής», «ὁ γενναῖος καὶ πολεμοχαρὴς λοχίας», «ὁ ἀφιλοκερδὴς καὶ ἀκμαῖος ποιητής», «ἡ καλλικέλαδος καὶ νεαρὰ δεσποινίς»!

Καὶ γιὰ νὰ μαθαίνω τὴ Γραμματική, δὲν ἔφταναν οἱ συνηθισμένες ὧρες, γιατὶ ἔκανα καὶ δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ. Ἔπρεπε νὰ βοσκήσω τὴν προβατίνα, ἔπρεπε νὰ σπάσω κλήματα γιὰ τὴ φωτιά, καὶ ἄλλες μικροδουλειές. Γι' αὐτὸ ἔλεγα στὴ μάννα μου νὰ μὲ σηκώνῃ νύχτα νἀποτελειώνω τὸ μάθημα τῆς Γραμματικῆς.

Τότε δὲν εἴχαμε κρεβάτια, παρὰ κοιμώμαστε ὅλοι στρωματσάδα στὸ πάτωμα. Νύχτα λοιπὸν ἀκόμα, τὸ χειμῶνα, ἐρχόταν ἡ μάνα μου στὸ στρωσίδι μου, καὶ χαϊδεύοντάς με μοῦ ἔλεγε μὲ τὴ γλυκειὰ φωνή της. «Σήκω, Πάνο μου, νὰ διαβάσῃς τὸ μάθημά σου, κοντεύει νὰ γλυκοχαράξῃ!»—«Ἄχ, μανούλα μου, τῆς ἔλεγα, πάρε καλύτερα ἕνα τσεκούρι καὶ βάρα με!» Πῶς ν'ἀφήσω τὰ ζεστὰ στρωσίδια καὶ τὸν γλυκὸ πρωϊνὸν ὕπνο, γιὰ νὰ διαβάσω τὴν κρύα Γραμματική; Σκεπτόμουνα ὅμως τὸ ξύλο τοῦ δασκάλου, καὶ σηκωνόμουνα ἀργά, ἀργά.

Ἡ μάννα μου σηκωνόταν πρωτύτερα καὶ ἄναβε τὴ φωτιὰ στὴ γωνιά, γιὰ νὰ ζεσταίνουμαι. Μόλις ξυπνοῦσα, αἰσθανόμουνα τὴ μυρουδιὰ τοῦ ρετσινιοῦ, ποὺ μεταχειριζόταν γιὰ προσάναμα. Καὶ τώρα ἀκόμα, ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια, ἄμα μυριστῶ ρετσίνι ποὺ καίγεται, θυμοῦμαι τ' ἀγουροξυπνήματα τοῦ χειμῶνα γι' ἀγάπη τῆς Γραμματικῆς.

Σηκωνόμουνα λοιπόν, ἔρριχνα λίγο νερὸ στὰ μάτια μου, κάρφωνα τὸ λυχνάρι στὸ τζάκι κι' ἄρχιζα τὴν ἀποστήθιση τῆς Γραμματικῆς. Ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλη τὴν ἐπιμέλεια ποὺ εἶχα, καὶ μὲ ὅλο τὸ λάδι ποὺ ἔκαιγα, πολλὲς φορὲς δὲν τὸ γλύτωνα τὸ ξύλο. Πάντα θὰ ἔκανα κανένα λάθος στοὺς κανόνες, στὶς ἐξαιρέσεις τῶν κανόνων καὶ στὶς ἐξαιρέσεις τῶν ἐξαιρέσεων.

Ἕνα περιστατικὸ θυμοῦμαι ἀκόμη ἀπὸ τὴ Γραμματική:

Ὅταν πῆγα στὸ σχολαρχεῖο, ἦρθε ἄλλος σχολάρχης, νέος ἄγριος καὶ φανατικὸς Ἀττικιστής. Τὴν πρώτη ἡμέρα ποὺ μπήκαμε στὸ σχολεῖο μετὰ τὶς θερινὲς διακοπές, μᾶς ἔβαλε νὰ κλίνουμε τὸ ῥῆμα «εἶμι». Ποῦ νὰ θυμηθοῦμε ἐμεῖς, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ

διακοπὴ τριῶν μηνῶν, ἔπειτα ἀπὸ τόσα κολύμπια ποὺ κάναμε, ἔπειτα ἀπὸ τόσα ξεπεταρόνια ποὺ κυνηγήσαμε, τόσες μάντρες περιβολιῶν ποὺ πηδήσαμε, καὶ τόσες λεηλασίες ἀμπελιῶν, τὸ ἀνωμαλώτερο ρῆμα τῆς ἀρχαίας Ἀττικῆς διαλέκτου! Ἄρχισε μὲ τὴ σειρὰ νὰ μᾶς ἐξετάζῃ ὅλους, καὶ ὅλοι φάγαμε ξύλο, γιατὶ κάναμε λάθη φριχτά. Μόνο ἕνας ὁ Τιμολέων Σταυρόπουλος, ὁ ἐξυπνότερος καὶ καλύτερος μαθητὴς τῆς τάξης, τὴ γλύτωσε, γιατὶ δὲν ἔκαμε οὔτ' ἕνα λάθος! Πῶς τὸ κατόρθωσε;

Ἔχω λοιπὸν δίκιο ἢ δὲν ἔχω νὰ μὴ συμπαθῶ τὴ Γραμματική;

Ὅταν πιὰ στὴν πρώτη τοῦ γυμνασίου ἀπαλλάχτηκα ἀπ' αὐτήν, αἰσθάνθηκα μεγάλη ἀνακούφιση.

Καὶ τὸ νόστιμο εἶναι ποὺ τὴν πεθερά μου τὴ λέγανε . . . Γραμματική! Αὐτὴ ὅμως τὴν ἀγαποῦσα, γιατὶ ἦταν πολὺ καλὴ γυναίκα. Καὶ τὰ μόνα δάκρυα ποὺ ἔχυσα γι' αὐτήν, ἦταν ὅταν πέθανε.

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

KARL EWALD

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΑΣΟΣ

Ἦταν μιὰ φορὰ ἕνα ἀφάνταστα μεγάλο δάσος, ὅπου δὲν φύτρωναν παρὰ μόνον ἔλατα. Τὰ ἔλατα καμάρωναν ὅσο δὲν παίρνει περισσότερο, ποὺ ἡ οἰκογένειά τους ἦταν τόσο μεγάλη καὶ τόσο δυνατή. Ἔτσι ὅπως στέκονταν, τὸ ἴδιο πράσινα τὸ χειμῶνα ὅπως καὶ τὸ καλοκαίρι, καὶ ὁ ἄνεμος ἐβούιζε ἀνάμεσα στὰ κλαριά τους, εἶχαν τὴν ἰδέα πῶς δὲν ὑπάρχει σ' ὅλο τὸν κόσμο μεγαλοπρεπέστερο δέντρο ἀπὸ τὸ ἔλατο καὶ ὡραιότερο δάσος ἀπὸ τὸ ἐλατόδασος.

— Πόσα εἴμαστε; ρωτοῦσαν τὸ ἕνα τ' ἄλλο.

Καὶ τὸ ἐρώτημα περνοῦσε βουίζοντας ἀπὸ δένδρο σὲ δένδρο, ἀπὸ βράχο σὲ βράχο, ἀπὸ τὴ μιὰ πλαγιὰ κάτω στὴν ἄλλη ἐπάνω:

— Πόσα εἴμαστε;

Καὶ ἡ ἀπάντηση ἐρχόταν πίσω βουίζοντας:

— Χιλιάδες καὶ μυριάδες... ἑκατομμύρια.... δισεκατομμύρια.... Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς μετρήσῃ.... ἐμεῖς εἴμαστε τὸ πᾶν!

Μὲ τὸν καιρό, καθὼς περνοῦσανε τὰ χρόνια καὶ οἱ αἰῶνες ἔρχονταν ὁ ἕνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλον, τὰ ἔλατα γίνονταν ὅλο καὶ πιὸ φαντασμένα. Δὲν εἶχαν καὶ κανένα ἄλλον ποῦ νὰ συζητήσουν μαζί του κι' οὔτε κι' ἤθελαν ν' ἀκούσουν κανένα ποὺ νὰ μὴν τοὺς ψέλνῃ τὸν πανηγυρικό τους. Δὲν εἶχαν μόνο τὴν ἰδέα πῶς εἶναι τὰ ὡραιότερα δέντρα, ἀλλὰ κόντευαν κιόλας νὰ πιστέψουν πῶς δὲν ὑπῆρχαν σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο ἄλλα δέντρα παρὰ μονάχα αὐτά.

—Ἔχει στὸν κόσμο κι' ἄλλα δέντρα ἐκτὸς ἀπὸ ἔλατα; ρωτοῦσε τὸ ἕνα.

— Ὑπάρχει κι' ἄλλος κόσμος ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ σκεπάζει τὸ δάσος μας; ρωτοῦσε τὰ ἄλλα.

—Κι' ἂν ὑπάρχῃ, δὲν θ' ἀξίζει μιὰ δεκάρα, ἔλεγε τὸ τρίτο. Ποιὸς τὸν ξέρει; Ποιὸς μιλάει γιὰ δαῦτον; Τί γίνεται σ' αὐτόν;

Καὶ καμάρωναν ὅλο καὶ περισσότερο, καὶ τεντώνονταν καὶ ψήλωναν τὶς κορφές τους πρᾶγμα ποὺ δὲν τοὺς ἔπεφτε καθόλου δύσκολο. Ἡ πράσινη μούσκουλη ποὺ φύτρωνε στὰ πόδια τους δὲν τοὺς ἔφερνε καμμιὰ ἀντιλογία. Οὔτε κι' ἡ καλιακούδα ποὺ φτερούγιζε φωνάζοντας ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κλαδιά τους, οὔτε καὶ τὰ μυρμήγκια ποὺ ἔχτιζαν τὴ φωλιά τους μὲ τὶς βελόνες ποὺ ἔπεφταν ἀπὸ πάνω τους, κι' ἀκόμη λιγώτερο οἱ ξυλοκόποι ποὺ ἔβγαζαν μὲ κόπο ἀπὸ τὸ δάσος τὸ καθημερινό τους τὸ ψωμί.

Μιὰ μέρα ὅμως τὸ φθινόπωρο ἦρθε στὸ δάσος ἕνα κοπάδι ψαρόνια, κι' αὐτὰ δὲν εἶχαν τὴν ἴδια γνώμη. Βρίσκονταν στὸ ταξίδι τους κατὰ τὸ νοτιὰ καὶ στάθηκαν στὸ βουνὸ μόνο γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν λιγάκι. Τὸ γεροντότερο ἀπὸ τὰ ψαρόνια κάθησε ἐπάνω στὴν κορφὴ ἑνὸς ψηλοῦ ἔλατου καὶ κοίταξε γύρω του.

— Τί ἄγριο πρᾶγμα ποὺ εἶναι τόσες χιλιάδες ἔλατα! σφύριξε. Μοῦ φαίνεται πῶς στ' ἀλήθεια ἐδῶ δὲν ὑπάρχει κι' ἄλλο δέντρο. Σοῦ ἔρχεται μελαγχολία νὰ τὰ κοιτάζῃς.

—Ἀλήθεια, τέτοιο θαυμάσιο δάσος δὲν θἄχῃς ξαναιδῇ ποτέ σου, ἀγαπητὸ ψαρόνι, εἶπε τὸ ἔλατο. Θὰ μείνῃς βέβαια ἐδῶ δὲν εἶναι ἔτσι; Ἢ θὰ πετάξῃς μακρυὰ στὸν κόσμο γιὰ νὰ μιλήσῃς καὶ στ' ἄλλα πουλιὰ γιὰ τὸ πεντάμορφο δάσος ποὺ εἶδες; Ἔχει ἐδῶ θέση ἀρκετὴ γιὰ ὅλους σας. Καὶ ὁ ἀέρας καὶ ἡ μυροῦδιὰ τοῦ ἔλατου εἶναι ὑγιεινὴ ὅσο δὲν παίρνει. Ἀφήνω ποὺ τὸ βασίλειό μας εἶναι ἀπέραντο. Κοίταξε ἀπὸ τὴν κορυφή μου γύρω σου, δὲν θὰ ἰδῇς τίποτε ἄλλο παρὰ ἔλατα. Πέταξε μὲ τὶς γοργὲς φτεροῦγες σου ὅσο πιὸ ψηλὰ μπορεῖς, καὶ δὲν θὰ ἰδῇς τίποτε ἄλλο παρὰ ἔλατα, ἔλατα, ἔλατα, ὡς ἐκεῖ ποὺ φτάνει τὸ μάτι σου. Κι' εἴμαστε καταπράσινα τὸ χειμῶνα ὅπως καὶ τὸ καλοκαίρι. Ἐδῶ εἶναι ὁ ἀληθινὸς παράδεισος γιὰ τὰ πουλιά.

— Θεὸς φυλάξοι! φώναξε τὸ ψαρόνι. Δὲν τρελλάθηκα νὰ ἔρθω νὰ θαφτῶ σ' ἕνα τέτοιο κοιμητήρι. Ὅσο περισσότερο κοιτάζω γύρω μου, τόσο μεγαλύτερη ἀπελπισία μὲ πιάνει. Ἄκου τώρα ἀνοησία ποὺ μοῦ τὴν ξεφούρνισες: παράδεισος γιὰ τὰ πουλιά! Ἂμ' ἂν ἦταν ἀληθινὰ τέτοιος παράδεισος, τότε θὰ βρίσκουνταν καὶ τὰ πουλιὰ ἐδῶ. Φαντάζομαι πῶς θὰ καταλαβαίνῃς ὅτι εἴμαστε πολλὰ καὶ θέλουμε ὅλα νὰ ζήσουμε, λοιπὸν ὅταν βροῦμε ἕνα καλὸ μέρος δὲν τ' ἀφήνουμε ἔρημο. Ὅσο ὅμως καὶ νὰ κάνω τὰ μάτια μου δὲν βλέπω ἄλλα πουλιὰ ἐκτὸς ἀπὸ καλιακοῦδες.

— Αὐτὸ εἶναι ποὺ μοῦ φαίνεται καὶ μένα παράξενο, ἔκανε τὸ ἔλατο. Φαντάζομαι πῶς εἶναι γιατὶ δὲν ἔφτασε ἀκόμη σ' ὅλο τὸν κόσμο τὸ ἄκουσμα γιὰ τὴ μεγαλοπρέπεια καὶ γιὰ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ δικαῖου μας δάσους. Βρισκόμαστε στὴ μέση, ἀνάμεσα βοριᾶ καὶ νοτιᾶ. Ὅλα τὰ πουλιὰ πετοῦν ἀπὸ πάνω μας καὶ τραβᾶνε πέρα.

—Ἔτσι εἶναι, ἀπήντησε τὸ ψαρόνι. Γιὰ κοιμητήρι εἶσαι στ' ἀλήθεια μεγαλοπρεπέστατο, ἀλλὰ γιὰ κατοικία... ἂς λείπῃ καλύτερα!

— Ποῦ εἶναι πιὸ καλά; ρώτησε τὸ ἔλατο. Στὰ βοριὰ ἢ στὸν νοτιά;

— Καὶ στὸ βοριὰ εἶναι πιὸ καλὰ καὶ στὸ νοτιὰ εἶναι πιὸ καλά, ἀπήντησε τὸ ψαρόνι. Γιὰ μένα καλύτερα εἶναι στὸ βοριά, ὅπου βρίσκεσκεται καὶ ἡ πραγματικὴ πατρίδα μου. Γιατὶ ἔκεῖ χτίζω τὴ φωλιά μου, ἐκεῖ παντρεύομαι κι' ἐκεῖ γεννιοῦνται τὰ ἀγαπημένα μου παιδάκια.

—Ἔχει κι' ἐκεῖ ἔλατα; πολλὰ ἔλατα;

— Βέβαια ἔχει, ἀλλὰ ὄχι τόσα πολλὰ ὅσα ἐδῶ. Στὰ μέρη ἐκεῖνα τὰ δέντρα εἶναι πράσινα καὶ πρόσχαρα, χλωρὰ σὰν τὸ γρασίδι στὸ λιβάδι. Στὰ πόδια τους φυτρώνουν λουλούδια, ἡ ἄσπρη ἀνεμώνη καὶ τὸ γαλάζιο τριφύλλι καὶ ὁ μενεξὲς καὶ ἡ ἀγριομαργαρίτα καὶ πολλά, πολλὰ ἄλλα. Χαίρεσαι νὰ τὰ βλέπῃς! Γι' αὐτὸ κελαϊδοῦνε κιόλας τὰ πουλιά, καὶ τὰ λουλούδια σκορπίζουν τὴν εὐωδιά τους ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ καὶ μερικὰ ἀκόμη καὶ τὴ νύχτα.

— Ἔτσι γίνεται ὅλο τὸ χρόνο; ρώτησε τὸ ἔλατο.

— Ὄχι, μόνο τὸ καλοκαίρι. Τὸ χειμῶνα τὰ κλαριὰ ἀπὸ τὰ δέντρα εἶναι γυμνὰ καὶ ξερὰ καὶ τὰ λουλούδια ἔχουν μαραθεῖ καὶ τὰ πουλιὰ ἔχουν πετάξει μακρυά. Δὲν σοῦ κάνει τότε καμμιὰ εὐχαρίστηση νὰ ζῇς ἐκεῖ πέρα.

— Κι' ἕνα τέτοιο δάσος προτιμᾶς ἀπὸ τὸ δικό μου; Καλὲ τί τρελλὸς ποὺ εἶναι ὁ κόσμος! Ἕνα μονάχα ἔχω νὰ σοῦ πῶ καὶ νὰ τὸ ξέρεις: Ἐμεῖς ἐδῶ, τὸ ἐλατόδασος τὸ δικό μας, ἀποφασίσαμε νὰ τραβήξουμε κατὰ κεῖ πάνω, κατὰ τὸν παράδεισο ποὺ μοῦ λές.

— Ἔσεῖς τὰ ἔλατα θὰ πᾶτε κατὰ κεῖ;

— Ναί, ἔχομε τὴν ἀπόφαση νὰ βγάλουμε ἀπὸ τὴ μέση τὰ ἐλαφρόμυαλα χλωρὰ δάση, ποὺ κάνουν τὸ σπουδαῖο μερικοὺς μῆνες τὸ καλοκαίρι κι' ὕστερα χάνουν ὅλα τους τὰ μεγαλεῖα. Ἀντὶ γιὰ τὴν ἐλαφρομυαλιά τους θὰ ἐπιβάλλουμε ἐμεῖς τὴ σοβαρότητα τὴ δική μας. Θὰ γίνῃ κι' ἐκεῖ ἐλατόδασος. Ὅλη τὴ γῆ θὰ τὴν σκεπάσουν δάση ἀπὸ ἔλατα· μόνο ἔλατα, σοβαρά, σκοῦρα πράσινα, πάντα πράσινα ἔλατα θὰ γεμίσουν ὅλο τὸν κόσμο.

— Μὲ συγχωρεῖς, ἴσως νὰ κάνω λάθος, εἶπε τὸ ψαρόνι, ἀλλὰ αὐτὰ ποὺ λές, χτυποῦν στ' αὐτιά μου, σὰν νὰ μὴ βρίσκεσαι καὶ πολὺ στὰ συγκαλά σου. Ἕνα πουλὶ μπορεῖ νὰ πετάξῃ ὅλο τὸ κόσμο καὶ νὰ στήσῃ τὴ φωλιά του, ὅπου τοῦ κάνει κέφι. Ἕνα τετράποδο μπορεῖ κι' αὐτὸ μὲ τὰ πόδια του νὰ τραβήξῃ κάμποσο μακρυά... ἀκόμη καὶ μιὰ μύγα ἢ ἕνα κουνούπι μπορεῖ νὰ ὀνειρευτῇ νὰ πάῃ κάπου μακρύτερα. Ἀλλὰ πῶς στὴν εὐχὴ εἶναι δυνατὸ τὰ ἔλατα νὰ ξεκινήσουν καὶ νὰ πᾶνε σ' ἄλλον τόπο; Γιὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ὡς ἐκεῖ δὲν κόβει τὸ μυαλό μου.

— Δὲν μοῦ φαίνεται παράξενο. Πῶς μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ἀλλοιώτικα; Ὅταν ζῇ κανεὶς μιὰ τόσο ἀνήσυχη ζωὴ σὰν καὶ σένα, δὲν τοῦ μένει βέβαια καιρὸς νὰ κάτσῃ νὰ καλοσκεφθῇ.

— Μὲ τὸ συμπάθειο, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πῶς γιὰ τοῦτο δὲν χρειάζεται καὶ τόσο μεγάλη σκέψη. Ἔχω τὰ μάτια μου καὶ βλέπω... αὐτὸ μὲ φτάνει. Λοιπόν, ἔχεις πόδια;

— Ὄχι βέβαια! Καὶ τί νὰ τἄκανα. Ἔχω ρίζες, καθὼς βλέπεις.

— Ὡραῖα! Φτερὰ ἔχεις;

— Ὄχι βέβαια. Οὔτε καὶ μοῦ χρειάζονται. Ἔχω κλαριά. Μεγάλα καταπράσινα κλαριά.

— Ὡραῖα! Ἀφοῦ λοιπὸν παραδέχεσαι καὶ μόνο σου πῶς δὲν ἔχεις οὔτε φτερὰ οὔτε πόδια, τότε δὲν χρειάζεται καὶ τίποτε ἄλλο γιὰ ν' ἀποδειχθῇ πῶς δὲν μπορεῖς νὰ κουνηθῇς ἀπὸ τὸν τόπο σου καὶ οἱ κουβέντες σου πῶς θὰ κατακτήσῃς τὸν κόσμο καὶ θὰ διώξῃς τὰ χλωρὰ τὰ δέντρα, εἶναι ὅλα παραλοπίπες!

— Μοῦ κάνεις τὸν σπουδαῖο καὶ πραγματικὰ δὲν καταλαβαίνεις σχεδὸν τίποτε. Ἔτσι χοντροκοπιὰ ὅπως τὰ παίρνεις ἐσὺ τὰ πράγματα δὲν εἶναι βέβαια. Ἐγὼ κάθουμαι ἥσυχα στὴ θέση μου καὶ τ' ἄλλα ἀδέλφια μου τὸ ἴδιο. Τὰ παιδιά μας, ἐκεῖνα εἶναι ποὺ πετοῦν καὶ κατακτοῦν τὸν κόσμο.

— Ἔχουν λοιπὸν τὰ παιδιά σου φτερά; ἢ πόδια;

— Πάλι δὲν καταλαβαίνεις. Τὰ παιδιά μου φυσικὰ μοῦ μοιάζουνε. Ἂν θέλεις ὅμως νὰ κοιτάξῃς πέρα στὰ βουνά, κατὰ τ' ἀνατολικά, θὰ μπορέσω ἴσως νὰ σοῦ ἐξηγήσω. Τὰ βλέπεις ποὺ εἶναι σκεπασμένα ἀπὸ πάνω ὡς κάτω μ' ἔλατα;

— Ναί, τὸ ἕνα δέντρο εἶναι τὸ ἴδιο μαῦρο κι' ἄχαρο ὅπως καὶ τ' ἄλλο.

— Σὲ παρακαλῶ τὶς κρίσεις σου νὰ τὶς κρατήσῃς γιὰ τὸν ἑαυτό σου. Λοιπὸν τώρα κι' ἑκατὸ χρόνια οἱ βουνοκορφὲς ἐκεῖνες ἦταν ὁλότελα γυμνὲς καὶ φαλακρές. Τότε, οἱ σπόροι ποὺ στείλαμε ἐγὼ καὶ τ' ἀδέλφια μου πέταξαν ὡς κεῖ, ἔπιασαν ρίζες, ξεπετάχτηκαν κι' ἔκαναν τὸ δάσος ποὺ βλέπεις.

— Νὰ λοιπὸν ποὺ λές τώρα πῶς τὰ παιδιά σου μποροῦν νὰ πετάξουν.

— Ναί, ὅσο εἶναι πολὺ μικρά, ὅσο εἶναι σπόροι. Τότε μποροῦν, σὰν νὰ ποῦμε, νὰ πετάξουν. Κατάλαβες, ὁ σπόρος μου βρίσκεται μέσα σὲ μιὰ λεπτὴ φλουδίτσα, ποὺ εἶναι ὡστόσο ἀρκετὰ σκληρὴ καὶ ἐλαφρυὰ ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ τὴν σηκώσῃ ὁ ἄνεμος καὶ νὰ τὴν πάῃ πέρα μακρυὰ στὸν κόσμο.

— Ἄ! ὥστε λοιπὸν πετᾷς «ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων», ἔκανε τὸ ψαρόνι κοροϊδευτικά.

— Ἀκριβῶς, ἀποκρίθηκε τὸ ἔλατο. Ὁ ἄνεμος κουβαλάει τοὺς σπόρους μου στὸ βουνὸ ἐκεῖνο ποὺ βλέπεις στ' ἀνατολικά. Καὶ ὁ ἄνεμος πάλι θὰ πάῃ τοὺς σπόρους μου κατὰ τὸν βοριά, στὴ χώρα ποὺ βρίσκονται τὰ χλωρὰ τὰ δάση. Νὰ τὸ θυμηθῇς καὶ θὰ ἰδῇς ποῦ θὰ γίνῃ ὅπως στὸ λέω. Τὸ ἐλατόδασος θὰ κατακτήσῃ ὅλο τὸν κόσμο καὶ στὸ τέλος οὔτε σὺ ὁ ἴδιος δὲν θὰ μπορέσῃς νὰ τοῦ ξεφύγῃς.

—Ὄχι δά, ἔκανε τὸ ψαρόνι. Γιὰ τὴν ὥρα μπορῶ νὰ πετάξω μακρυά του. Κι' αὐτὸ σκοπεύω νὰ κάνω.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ πέταξε κι' ἔφυγε.

Τὸ ἔλατο ὅμως ἔμεινε ἐκεῖ μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του κι' ὅλα μαζὶ βούιζαν καὶ τραγουδοῦσαν. Ἔλεγαν γιὰ τὰ χλωρὰ τὰ δάση, ποὺ θὰ τὰ ἔπνιγαν καὶ θὰ τὰ ἔδιωχναν, ἔτσι ποὺ στὸ τέλος νὰ γίνῃ δικός τους ὅλος ὁ κόσμος.

— Θὰ τὰ σκεπάσουμε μὲ τὸν ἥσκιο μας, ἔλεγε τὸ ἔλατο. Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ μεγαλώσῃ κάτω ἀπὸ τὸν ἥσκιο ἑνὸς ἐλάτου. Στὰ πόδια μας δὲν βρίσκονται παρὰ μόνο οἱ ξερὲς βελόνες μας κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ ξεφυτρώνει κανένα ἀναιμικὸ χορταράκι... τίποτε ἄλλο!

Ἔτσι βούιζαν καὶ τραγουδοῦσαν καὶ φλυαροῦσαν τὰ ἔλατα ἀναμεταξύ τους. Ἀλλὰ δὲν φλυαροῦσαν μοναχά, ἔστελναν καὶ τοὺς σπόρους τους μὲ τὸν ἄνεμο πάνω ἀπὸ τὴ χώρα. Κι' οἱ σπόροι πετοῦσαν κατὰ τὸ νοτιὰ καὶ κατὰ τὸ βοριά, ὅπου τοὺς πήγαινε ὁ ἄνεμος. Κι' ὕστερα ἔπεφταν στὴ γῆ καὶ βλάσταιναν. Κάθε ἄνοιξη καὶ κάθε φθινόπωρο ποὺ περνοῦσε τὸ ψαρόνι, ἔβλεπε πῶς τὸ ἐλατόδασος εἶχε ἁπλωθεῖ καὶ λίγο πάρα πέρα.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι βαλθῆκατε μὲ τὰ σωστά σας νὰ πραγματοποιήσετε τὴν παλαιὰ ἰδέα ποὺ σᾶς κόλλησε! εἶπε τὸ ψαρόνι στὸ ἔλατο, σὰν ἦρθε καὶ κάθησε ἀπάνω στὴν κορφή του.

(Ἀκολουθεῖ) Μετάφραση Γ. Τ.

ΑΠ' ΤΑ "ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ,,

ΟΣΑ ΜΟΥ ΣΤΕΡΗΣΕ...

Ὅσα μοῦ στέρησε ἡ Καρδιὰ
Σὺ μοῦ τὰ δίνεις
Καὶ μὲ χαβᾶς στὴν λαγκαδιὰ
τῆς Καλωσύνης.

Κι' ὅπως τ' ἀστέρι σοῦ φωτᾶ
τ' ἀγγό σου δρόμο...
κι' ἂς εἶν' τὰ μάτια μου κλειστά,
τ' ἀχνοζυγόνω...

Τὸ φτάνω ἀλήθεια τὸ λαμπρὸ
μικροῦλι ἀστέρι,
μόνο ἂν ἁπλώσω, ἔτσι τ' ὠχρὸ
λεπτό μου χέρι.

Γιατὶ θαρρῶ πῶς τὸ γεννᾶ
τὸ πέρασμά σου,
κι' ὅλ' αὐτὰ γύρω φωτεινὰ
ἀπ' τὴν ὀμορφιά σου...

Ὅσα μοῦ στέρησεν ὁ Νοῦς
σὲ Σέ, τὸ βρῆκα,
μὲ πᾶς σὲ τόπους φωτεινοὺς,
μὲ ἄπειρη γλύκα.

Κι' ἔγινα ξάφνου — τί καλή!..
κι' ἀγνὴ σὰν δάκρυ
κι' ἁπλώθη ἡ ἀγάπη μου ἡ τρελλὴ
ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη.

Σ' ὅλου τοῦ κόσμου τὰ μωρὰ
σ' ὅλου τοῦ κόσμου,
μυριογεννιέται, τί χαρά,
ὁ θησαυρός μου!..

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΓΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΙΜΑ

Μυθιστόρημα LOUIS BERTRAND τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας
Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Ἀπὸ τὸ ἄτριον δὲν φαίνονται, τὸν ἔκοψε ζωηρὰ ὁ Καικίλιος. Μὰ γιατί κάνεις ἔτσι; Σὲ φοβίζουν οἱ ζωγραφισμένοι θεοί; Μὰ τὸ σπίτι μου εἶναι γεμάτο ἀπὸ εἰδωλολατρικὰ ἀγάλματα!

— Γιατὶ τὰ κρατεῖς; ρώτησε ὁ Κυπριανός.

— Τὰ ἔχει στήσει αὐτοῦ ὁ πατέρας μου καὶ δὲν θέλω νὰ τὰ πειράξω. Κι' ὕστερα, τί θέλεις νὰ τὰ κάνω; Νὰ τὰ σπάσω; Ἐσὺ θὰ τὰ ἔσπαζες;

Ἀποστομωμένος ὁ Κυπριανὸς ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐρώτηση, κατέβασε τὰ μάτια κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο εἶπε:

—Ἡ μανία τοῦ ὄχλου τὰ σπάζει γιὰ λογαριασμό μας. Δίχως νὰ ξέρῃ, ὁ λαὸς ἐκτελεῖ τὴ θέληση τοῦ Θεοῦ.

—Ἐγὼ ὡστόσο αὐτὰ τ' ἀποδοκιμάζω, διαμαρτυρήθηκε ὁ Καικίλιος. Ἐγὼ στ' ἀγάλματα αὐτὰ δὲν βλέπω παρὰ ὀμορφιά. Καὶ ἡ ὀμορφιὰ δὲν εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ;

— Αὐτὸ βλέπεις; Καὶ δὲν βλέπεις πὼς εἶναι κόκκινα ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν δικῶν μας; Ἀπὸ τὴ Δύση ὡς τὴν Ἀνατολή, τὸ αἷμα τῶν θυμάτων βοᾷ ἐναντίον τους. Σκέψου ὅλους αὐτοὺς ποὺ ἔκαψαν, ποὺ ἀποκεφάλισαν, ποὺ ἔρριξαν στὰ θηρία, μόνο καὶ μόνο γιατὶ δὲν δέχθηκαν νὰ προσκυνήσουν τὰ εἴδωλα αὐτά. Σκέψου τ' ἀδέλφια μας τοῦ Σιγοῦ!

Ἡ φωνὴ τοῦ Ἐπισκόπου ἔτρεμε ἀπὸ τὴ συγκίνησή του, μὰ ἔνοιωθε πὼς ὁ σύντροφός του δὲν συμμεριζόταν τὰ αἰσθήματά του. Μιὰ βαρειὰ σιωπὴ ἔπεσε ἀνάμεσά τους, ποὺ τὴν ἔκοψε ὁ Κειλερῖνος ἀναγγέλλοντας πὼς κάποιος κληρικὸς ζητοῦσε τὸν Κυπριανό.

Ὁ ἄρχοντας κι' ὁ ξένος του συναντήθηκαν πάλι τὴν ὥρα του φαγητοῦ. Εἶχαν ἑτοιμάσει γιὰ τὸ γεῦμα στὸ μεγάλο τρικλίνιο.

Ὅταν ὁ Καικίλιος ἐρχόταν καμμιὰ φορὰ τὸ καλοκαίρι στὴν Κίρτα, συνήθιζε νὰ γευματίζῃ αὐτοῦ, ὄχι ἀπὸ ἀγάπη στὴν πολυτέλεια, ἀλλὰ γιατὶ ἡ ψηλὴ καὶ εὐρύχωρη αἴθουσα ἦταν δροσερὴ κι' ἡσκιερὴ ὅλες τὶς ὧρες τῆς ἡμέρας.

Στὸ βάθος τρεῖς δίφυλλες πόρτες ἄνοιγαν στὸν κῆπο καὶ ἀπὸ κάθε πλευρὰ μεγάλα παράθυρα ἄφηναν νὰ μπαίνῃ μέσα τὸ φῶς φιλτραρισμένο ἀπὸ τὶς κληματαριές.

Μιὰ μικρούλα τετράγωνη στέρνα μὲ συντριβάνι γέμιζε τὸ δωμάτιο μὲ δροσιὰ καὶ μὲ τὸ γλυκὸ κελάρυσμα τοῦ νεροῦ.

Ἕνα ἁπλό, ἀλλὰ πολὺ περιποιημένο γεῦμα ἦταν ἑτοιμασμένο γιὰ τοὺς δύο φίλους.

Χάρις σὲ μιὰ ἐπινόηση κάπως ἐξεζητημένη τοῦ Καικίλιου, τὰ φροῦτα τοποθετημένα ἀριστοτεχνικὰ ἐπάνω σὲ μικρὲς ἀσημένιες ἢ κοκκάλινες τριήρεις, ἀρμένιζαν στὴ στέρνα.

«Στὸ βάθρο τοῦ ἀγάλματος ὑπῆρχε μιὰ ἐπιγραφή . . .»

Βλέποντας ὅλες αὐτὲς τὶς ἑτοιμασίες ὁ Κυπριανὸς δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἔκπληξή του.

— Γιατὶ τόση πολυτέλεια; Μποροῦσαμε νὰ φᾶμε στὴν καθημερνή σου τραπεζαρία.

—Ἐδῶ τρώω κάθε μέρα! ἀπάντησε ὁ Καικίλιος κάπως πειραγμένος.

Κι' ὕστερα δίνοντας στὴ φωνή του ἕνα μελαγχολικό, τρυφερὸ τόνο, ποὺ συγκίνησε τὸν Ἐπίσκοπο, πρόσθεσε:

—Ἄλλωστε, γιὰ σένα ὅ,τι καὶ νὰ κάνω λίγο εἶναι. Δὲν καταλαβαίνεις πόσο ὑπερήφανος εἶμαι ποὺ σὲ δέχομαι στὸ σπίτι μου, πόση χαρὰ νοιώθω!

Ὁ Κυπριανὸς πῆρε τὸ χέρι του καὶ τὸ σφιξε θερμά.

— Καταλαβαίνω, εἶπε, τὰ καταλαβαίνω ὅλα. Ξέρω τί ἔχεις κάνει γιὰ μᾶς. Μὲ συγχωρεῖς ποὺ σ' εὐχαριστῶ μὲ τόσο ἄσχημο τρόπο. Ἀλλὰ βλέπεις, ἕνα αἴσθημα μέσα μου, ποὺ ὑπερνικᾷ ὅλα τ' ἄλλα, εἶναι, πῶς νὰ τὸ πῶ, ἡ λύπη ποὺ μοῦ προκαλεῖ ἡ ἀδιαφορία σου, ὄχι γιὰ μένα ἴσως, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἐκκλησία, γιὰ τοὺς ἀδελφούς μας. Σοῦ μίλησα καὶ πρὶν γι' αὐτοὺς τοὺς δυστυχισμένους ποὺ ἀγωνιοῦν στὰ ὀρυχεῖα τοῦ Σιγοῦ...

Εἶχαν καθίσει στὰ ἀνάκλιντρα κι' ἕνας δοῦλος τοὺς ἔλυνε τὰ σανδάλιά τους. Ὕστερα τοὺς τακτοποίησε τὰ μαξιλάρια πίσω στὴν πλάτη, μὰ ὁ Καικίλιος μ' ἕνα νόημα τοῦ Κυπριανοῦ, τοῦ εἶπε νὰ τοὺς ἀφήσῃ μόνους. Ὁ Ἐπίσκοπος χαμήλωσε τὴ φωνή του καὶ εἶπε:

—Ἔμαθα πὼς ἑτοιμάζεται κάποια ἀνταρσία στὰ ὀρυχεῖα. Οἱ χριστιανοὶ θέλουν νὰ πεθάνουν, ἀλλὰ δὲν θέλουν νὰ θεωρηθοῦν γιὰ συνωμότες.

— Ἀνταρσία; ἔκανε ὁ Καικίλιος ἀνήσυχος ξαφνικά. Καὶ μπορεῖ νὰ χαθοῦν σ' αὐτὴ κι' οἱ δικοί μας; Θὰ εἰδοποιήσω τὸν ἐργολάβο ποὺ ἔχει τὴν ἐκμετάλλευση.

— Μὰ πῶς, δὲν τὸ ἤξερες πὼς ἦταν ἐκεῖ μέσα ριγμένοι χριστιανοί; Τώρα καὶ τόσα χρόνια, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν διωγμῶν τοῦ Δεκίου;

Ὁ Καικίλιος σήκωσε τοὺς ὤμους του:

— Τί τὰ θέλεις, ἀγαπητέ μου Κυπριανέ, αὐτὰ τὰ πράγματα τὰ ἔχει ἀναλάβει ὁ διαχειριστής μου. Εἶναι ἐθνικός. Φαντάζεσαι πὼς θὰ πήγαινε κανένας νὰ τοῦ πῇ; «Ξέρεις, ἐκεῖ μέσα εἶναι χριστιανοὶ καὶ πρέπει νὰ ἐλευθερωθοῦν;»

— Ὥστε ἔτσι, ὁ διαχειριστής σου εἶναι εἰδωλολάτρης; Καὶ ἡ ὑπηρεσία σου βέβαια, δίχως ἄλλο.

— Δὲν ἐξαναγκάζω κανένα ν' ἀλλάξῃ θρησκεία, εἶπε ὁ Καικίλιος. Ὡστόσο οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες μου εἶναι χριστιανοί.

— Καὶ ζῇς σ' ἕνα σπίτι σχεδὸν εἰδωλολατρικό, περιστοιχισμένο ἀπὸ σύμβολα καὶ ἐνθυμήματα εἰδωλολατρικά;

— Σοῦ ἐπαναλαμβάνω, ἀγαπητέ μου φίλε, πὼς εἶμαι γιὸς ἑνὸς πατέρα ποὺ μοῦ ἄφησε μιὰ πολὺ βαρειὰ κληρονομία. Καὶ δὲν ξέρεις ἴσως πὼς ἐδῶ μ' ὀνομάζουν «ὁ κληρονόμος τῶν βασιλέων τῆς Νουμιδίας»; Μάλιστα ὑποστηρίζουν πὼς καταγόμαστε ἀπὸ τὸν Στύφακα, τὸν

ἄνδρα τῆς ὡραίας Σωφονίσβης. Δὲν ξέρω ἂν αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἔχομε στὴν Κίρτα μερικὰ σπίτια καὶ στὴν ἐξοχὴ μερικὰ κτήματα ποὺ, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, ἀνῆκαν ἄλλοτε στοὺς παλιοὺς βασιλιάδες αὐτῆς τῆς χώρας. Καταλαβαίνεις λοιπὸν πὼς ὅλα αὐτὰ μοῦ δημιουργοῦν πολλὲς ὑποχρεώσεις. Ἔχω ἕνα πλῆθος ἀνθρώπους νὰ θρέψω, ὑπηρέτες, ἐργάτες καὶ ὑποτακτικοὺς τοῦ πατέρα μου. Δὲν μπορῶ νὰ τοὺς πετάξω στὸ δρόμο ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη.

— Γιατὶ δὲν ἔκανες σὰν κι' ἐμένα; εἶπε ὁ Κυπριανός. Νὰ πουλήσῃς τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ νὰ δώσῃς τὰ χρήματα στὴν ἐκκλησία. Αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ ἁπλούστερο.

— Εἶναι πολὺ περισσότερο πολύπλοκο ἀπ' ὅ,τι τὸ νομίζεις, ἀπήντησε ὁ Καικίλιος ἀναστενάζοντας, ὡσὰν νὰ ἤθελε νὰ διώξῃ δυσάρεστες σκέψεις.

—Ὕστερα, ἐξακολούθησε θὰ ἤθελα νὰ συνεχίσω τὴν παράδοση τοῦ πατέρα μου ποὺ ἔλπιζε πὼς θὰ μποροῦσε νὰ συνδυασθῇ ἡ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου μὲ ὅ,τι πιὸ ὑψηλὸ καὶ ἁγνὸ ἔχει δημιουργήσει ἡ φιλοσοφία τῶν ἐθνικῶν.

Ὁ Ἐπίσκοπος κούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι του καὶ μὲ αὐστηρὸ ἐπιτιμητικὸ τόνο εἶπε:

— Ὄχι, αὐτὸ εἶναι μιὰ χίμαιρα!

Καὶ μὲ τὸ βλέμμα φωτισμένο ἀπὸ μιὰ ἐσωτερικὴ φλόγα κοίταξε μὲ πόνο τὸ φίλο του.

— Ὅπως καὶ σύ, ἔτσι ἐπίστευα κι' ἐγὼ στὴ συμφιλίωση, εἶπε. Σήμερα ὅμως αὐτὸ εἶναι πιὰ ἀδύνατο. Μᾶς χωρίζει πολὺ αἷμα. Καὶ δὲν τελείωσε ἀκόμη! Ἴσως τὸ χριστιανικὸ αἷμα νὰ ξαναρχίσῃ νὰ τρέχῃ! Αὔριο ἴσως νὰ ἔρθῃ ἡ σειρά μας. Ἀρκετὰ ἐπλήρωσε ὁ λαός. Εἶναι ἡ σειρὰ τῶν ποιμένων τώρα νὰ πληρώσουν γιὰ τὴν ποίμνη τους.

— Ὡστόσο, εἶπε ὁ Καικίλιος, στὸν ἄλλο διωγμὸ ἀπόφυγες νὰ σὲ συλλάβουν, καὶ βρίσκω πὼς ἔκανες καλά. Μ' αὐτὸ δὲν ἐμπόδισε μερικοὺς νὰ σὲ κακολογήσουν ὅτι τάχα ἐκρύφτηκες.

— Καὶ θὰ κρυβόμουν καὶ πάλι σήμερα ἂν οἱ περιστάσεις ἦταν οἱ ἴδιες. Κατακρίνω ὅσο καὶ σὺ τὸν ὑπερβολικὸ ζῆλο καὶ τὶς ἀνώφελες θυσίες. Ἂν ἦταν ἀνάγκη θὰ εἶχα καὶ τότε θυσιασθῇ. Θυμίσου ὅμως τὶς φοβερὲς ἐκεῖνες ἡμέρες: Ὅλοι καὶ οἱ δικοί μας ἀκόμη, ἐφώναζαν: «Ὅλοι εἰς τοὺς λέοντας!» Τί θὰ γινόταν ἂν ρίχνονταν πραγματικὰ ὅλοι εἰς τοὺς λέοντας; Θὰ ἦταν τὸ τέλος τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ θέλησα νὰ ζήσω, γιὰ νὰ προσπαθήσω νὰ τὴν ξαναδημιουργήσω τὴν ἐκκλησία του ὕστερα ἀπὸ τὸν κατατρεγμὸ ποὺ πέρασε. Ὅσο μπόρεσα τὸ κατώρθωσα. Ἐμάζεψα ὅσα πρόβατα εἶχαν σκορπιστεῖ, τοὺς ἔδωσα καλοὺς ποιμένας, ἀποκατάστησα τὴν τάξη καὶ τὴν πειθαρχία. Γέμισα τὰ ταμεῖα μας ποὺ ἦταν ἄδεια. Ἵδρυσα ἄσυλα γιὰ τὶς χῆρες, τὰ ὀρφανά, τοὺς ἄρρωστους. Καταπολέμησα τὴ φτώχεια, ποὺ εἶναι κακὸς σύμβουλος καὶ ποὺ κλονίζει τὴν πίστη καὶ τὴν ἀντοχή, κι' αὐτῶν ἀκόμη ποὺ δὲν εἶχαν φοβηθῆ τὰ βασανιστήρια. Τώρα ὅλα εἶναι τακτοποιημένα στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ. Μπορῶ νὰ φύγω, ὅπως ἕνας καλὸς διαχειριστὴς ποὺ ἔχει τακτοποιήσει τοὺς λογαριασμούς του.

— Μὰ γιατὶ νὰ συγκινῆσαι ἔτσι; ἔκανε ὁ Καικίλιος ποὺ αὐτὰ τὰ λόγια τὸν εἶχαν φέρει σ' ἀμηχανία. Σὲ βεβαιώνω πὼς αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν ἔχομε νὰ φοβόμαστε τίποτε. Ὁ Βαλεριανὸς Αὔγουστος εἶναι μετριοπαθὴς ἄνθρωπος. Μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι χριστιανός, εἶναι ὅμως περιστοιχισμένος ἀπὸ χριστιανούς...

— Πόσο θέλεις ν' αὐταπατᾶσαι, ἔκανε ὁ Κυπριανὸς κουνώντας τὸ κεφάλι του. Ἐγώ, ἀλλοίμονο, ποὺ λέω πὼς οἱ καιροὶ ποὺ ἀναφέρουν οἱ προφῆτες, ἔφθασαν...

Οἱ δοῦλοι σήκωσαν τὰ πανέρια μὲ τὰ φροῦτα. Ὁ Κυπριανὸς ἔκανε τὸ σταυρό του, ἀπάγγειλε τὴν εὐχαριστήριο προσευχὴ κι' ὕστερα οἱ δυὸ φίλοι κατέβηκαν στὸν κῆπο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΦΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΚΑΘΕΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Α'.

Νίκαρος ὁ Φαταούλας

8.— Φτάνουν στὸ σπίτι ἐλεεινοί—ὁ Νίκαρος ἀπ' τὸν στομαχόπονο οἱ γονεῖς του ἀπ' τὴν ἀνησυχία καὶ τὴ λύπη. Τὸν κατεβάζουν ἀπὸ τἀμαξάκι καὶ τὸν παραδίνουν στὴν καμαριέρα.

— Γδύσε τον, τῆς λέει ἡ μαμμά, καὶ ξάπλωσέ τον στὸ κρεββάτι. Ἐγὼ θὰ τοῦ ψήσω ἕνα δυόσμο...

Ὁ μπαμπὰς ξανάφυγε γιὰ νὰ φωνάξῃ τὸ γιατρό. Ἡ Μαρία ἄρχισε νὰ γδύνῃ τὸ Νίκαρο. «Ἀ!» κάνει ἄξαφνα ἡ καμαριέρα μὲ ἀηδία καὶ φρίκη. Τὰ δάχτυλά της εἶχαν χωθεῖ σ' ἕνα πράμμα μαλακό, λιγδερό, λυωμένο, ποὺ βρισκόταν μέσα στὴν τσέπη τοῦ Νίκαρου...

— Γ' εἶν' αὐτό;

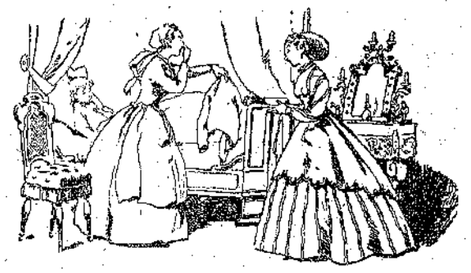

Τὸ ξεκολλᾷ, τὸ βγάζει καὶ τοῦ τὸ δείχνει. Ὁ λιχούδης τὸ ἀναγνωρίζει: εἶναι ἕνα κομμάτι τυρὶ ***κάμεμπερ***, ποὺ τὸ εἶχε κλέψει τὸ πρωΐ ἀπ' τὴν κουζίνα καὶ τὸ εἶχε χώσει στὴν τσέπη τῆς μπλούζας του!

— Δὲν πρόφτασα νὰ τὸ φάω, μουρμουρίζει, γιατί... ἀρρώστησα. Ἀχ, τὸ στομαχάκι μου! πονάει, πονάει πολύ!...

Σὲ λίγο μπαίνει στὴν κάμαρα κι' ἡ μαμμὰ μὲ τὸ δυόσμο, κι' ἡ Μαρία τῆς δείχνει τὸ λυωμένο τυρὶ καὶ τὴ λερωμένη μπλούζα. Ἀλλὰ ὁ Νίκαρος εἶναι ἀληθινὰ μετανοιωμένος.

— Δὲν θᾶμαι πιὰ λιχούδης καὶ φαγάς, λέει κλαίγοντας. Αὐτὸ πονάει, πονάει πολύ!...

Κι' ἐκράτησε τὸ λόγο του. Τὸ τελευταῖο πάθημα τοῦ ἔγινε μάθημα. Τώρα εἶν' ἕνα καλὸ παιδί, ποὺ τρώει χωρὶς νὰ στομαχιάζῃ; καὶ κανένας πιὰ δὲν τὸν λέει Φαταούλα. Δὲν λέω πὼς δὲν τοῦ ἀρέσουν τὰ ὡραῖα πράγματα· ἀλλὰ οὔτε κλέβει, οὔτε κάνει κατάχρηση ἀπὸ κανένα. Καὶ μάλιστα ἔχει σιχαθεῖ τὴν κομπόστα κεράσια καὶ τὸ τυρὶ ***κάμεμπερ***.

Ἐδῶ τελειώνει ἡ ἱστορία τοῦ Νίκαρου. Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο θἀρχίσῃ ἄλλη.

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΤΩΧΟ ΠΑΙΔΙ

Αὐγὴ πού θυμίζει τὸ δεῖλι,
τοῦ δρόμου παιδὶ πεινασμένο,
μ' ἀχνὸ χαμογέλιο στὰ χείλη
περνᾶ, σκυθρωπὸ δακρυσμένο

Κουρέλια σκεπάζουν σχισμένα
τὸ μπλάβο του κι' ἄσαρκο σῶμα
μὲ πόδια γυμνά, λερωμένα,
πατῆ στὸ βρεγμένο τὸ χῶμα.

Τῆς πείνας τὸ τρώγει σαράκι
ζητᾶ, δὲν τοῦ δίνουν, διαβαίνουν.,
Πῶς τρέμει δειλὰ τὰ χεράκια
τὰ λόγια χαμένα. σωπαίνουν...

(Δὲν ἔχουν καιρὸ γιὰ νὰ χάσουν,
δουλειὰ ἢ χαρὰ τοὺς προσμένει.
ζητοῦνε, ποθοῦν νὰ χορτάσουν;
νὰ χαροῦν τὴ ζωὴ ποὺ διαβαίνει).

Κι' ἀφοῦ καθ' ἐλπίδα του σβύσει
στοῦ δρόμου τριβιέται μιὰν ἄκρια,
κι' ἐκεῖ, συγκρατώντας τὰ δάκρυα,
προσμένει τὴ λύση...

Πόνος [Α]

Η ΔΕΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ

Ἀναδεύτηκαν τῶν δέντρων τὰ φύλλα σὰν ἐφύσηξε ἀπότομα τ' ἀγέρι. Μερικὰ ἔπεσαν τρεμουλιάζοντας καὶ πῆγαν νὰ ἑνωθοῦν μὲ τ' ἀδέρφια τους ποὺ κοίτονταν στὸ ρεῦθρο τοῦ δρόμου. Μὰ τ' ἀγέρι ξαναφύσηξε καὶ τὰ φύλλα παρασυρμένα, ὑψώθηκαν πρὸς τὰ δέντρα, λὲς κ' ἔκαναν τὴν ὕστατη προσπάθεια νὰ ἑνωθοῦν μ' αὐτά. Μὰ ἔπεσαν πάλι κάτω, καὶ τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων ἔμειναν γυμνὰ ὑψωμένα πρὸς τὸ γκρίζο οὐρανὸ σὲ μιὰ δέηση σιωπηλή.

Δέονται γιὰ τὴν καινούργια ἄνοιξη. Θέλουν νὰ ξαναδοῦν τὸ χορτάρι νὰ φυτρώνει καταπράσινο στὰ πόδια τους Θέλουν νὰ ἀντικρύσουν πάλι τῆς παπαρούνας τὸ κόκκινο κεφαλάκι, νὰ ξαναζήσουν μιὰ ρόδινη ἀνοιξιάτικη αὐγή, κι' ἕνα μαγιάτικο δειλινὸ γεμᾶτο ἀπὸ ἤρεμη γαλήνη. Κι' ἀκόμα θέλουν νὰ νοιώσουν τὸ χάϊδεμα τοῦ ζεστοῦ καλοκαιριάτικου ἀέρα ποὺ ἀνεμίζει τὴ χρυσῆ θάλασσα τῶν σταχυῶν. Καὶ δέονται σιωπηλὰ γιὰ ὅλα τοῦτα μὲ τὰ γυμνὰ κλαριά τους ὑψωμένα πρὸς τὸ γκρίζο οὐρανό. Ἔτσι θὰ δέονται ὅλο τὸ χειμῶνα, ὅταν οἱ μπόρες θὰ ξεσποῦν ὁρμητικὰ καὶ θὰ λυγίζουν τὸν κορμό τους. Κι' ὅταν τὸ χιόνι πέφτει ἁπαλὰ κι' ἀθόρυβα καὶ τὰ ντύνει μὲ τὴν ἄσπρη του στολή. Ἔτσι θὰ δέονται τὶς σκοτεινὲς χειμωνιάτικες νύχτες, καὶ τὰ μελάγχολα δειλινά, ὅταν οἱ ἄνθρωποι κάθονται γύρω στὸ τζάκι, καὶ στὸ δρόμο ἀνεμοσέρνει τὸ παγερὸ ἀγέρι...

Κι' ἡ δέηση τους θ' ἀκουστῆ, κι' ἕνα πρωϊνὸ, θ' ἀντικρύσουν τὸ πρῶτο χορτάρι νὰ φυτρώνῃ, τὸ πρῶτο χελιδόνι νὰ πετᾶ...

Ἄλκης Μύρας [Β]

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

Ὅπως τότε, τὸ ἴδιο καὶ τώρα...

Ἔξω σφυρίζει ὁ χιονιᾶς μανισμένος. Ἀγκομαχάει ἡ θάλασσα κάτω ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ Παπποῦ... Ἀπόψε, μονάχο μὲ βρῆκε τὸ βράδυ νὰ κάθουμαι μπροστὰ στὸ τζάκι—στὸ τζάκι ποὺ ζέσταινε τὰ παιδικά ὄνειρά μας... Μιὰ φωτιὰ χαρωπὴ μοῦ γελᾶ—ἡ ἴδια φωτιὰ τῶν παιδιάτικων χρόνων.

Ὅπως τότε, ὅπως πάντα, καὶ τώρα...

Σκηνὲς παλιὲς ξαναγυρνοῦν, κι' ἦχοι ἀπολησμονημένοι — μὰ γνώριμοι πόσο...—φτάνουν στ' αὐτιά μου σιγαλινοί:

— Ἔλα Γιαγιά, πές μας τὸ παραμύθι!...

Τέτοιες βραδυές, θὰ μᾶς μιλοῦσε γιὰ κάποιο βασιλόπουλο ποὺ ἀψήφισε φουρτοῦνες καὶ χιονιάδες καὶ στοιχειά, ζητῶντας τὸ γαλάζιο νὰ βρεῖ πουλὶ τῆς εὐτυχίας... Καλή μου Γιαγιά, προψὲς τὸ βράδυ μίσεψες καὶ σύ, κάποια γαλάζια χίμαιρα ἀκλουθῶντας; μὰ τὸ ταξίδι σου δὲν ἔχει γυρισμὸ γιὰ νὰ μᾶς πεῖς τί βρῆκες... Μὲ πόση λαχτάρα δὲ θὰ σὲ ρωτοῦσαμε—τὸ ἴδιο ὅπως τότε:

— Πές μας Γιαγιά... Πές μας Γιαγιά, τί εἶδες;

Καὶ σύ, πάντα καλόβολη, θ' ἀχνογελοῦσες... Καὶ θὰ ἱστοροῦσες—τὸ καὶ τό...—τὸ θαυμαστὸ ταξίδι σου... Μ' ἀλλοίμονο, καλὴ Γιαγιά, τὸ θαυμαστὸ ταξίδι σου ἦταν τὸ στερνό...

...Ἔξω σφυρίζει ὁ χιονιᾶς μανιασμένος. Τά μεσάνυχτα μὲ βρῆκαν μπροστὰ στὸ τζάκι—στὸ ἴδιο ἐκεῖνο τζάκι...Κι' ἡ φωτιὰ — ἡ ἴδια φωτιὰ — χαρωπή μοῦ γελᾶ...

Ὅπως τότε, ὅπως πάντα, καὶ τώρα..

Ντίνος Ζηριάστης [Β']

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Πόσα καὶ πόσα δὲ μοῦ θυμίζει ἀλήθεια. αὐτὸ τὸ μικρό, τὸ παληὸ καὶ σκονταμένο σκαμνάκι ποὺ τώρα βρίσκεται τεταμένο σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς ἀποθήκης!!! Πόσες φορὲς στὰ νειάτα του μὲ ξεκούραση, ὅταν γύριζα κουρασμένη ἀπὸ κανένα μακρυνὸ περίπατο... καὶ πόσες φορὲς μ' ἐξυπηρέτησε νὰ φάω τὸ γλυκὸ ἀνεβαίνοντας ἐπάνω του γιὰ νὰ φθάσω τὸ ντουλάπι!... κι' ἀκόμα πόσες φορές, καθισμένη σ' αὐτὸ ζεσταινόμουνα κοντὰ στὸ τζάκι ἀκούγοντας τὴ κοκκινοσκουφίτσα καὶ τοὺς 40 δράκους ποὺ μᾶς ἔλεγε ἡ γιαγιά, ἐνῶ δὸς του καὶ γύριζε μ' εὐχαρίστησι τὴ ρόκα της!...

Μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας μου τὸ βλέπω τώρα στὰ πόδια τῆς γέρικης ἐλιᾶς τῆς αὐλῆς τοῦ σπιτιοῦ ποὺ πρωτοεῖδα τὸ φῶς, σ' ἀγαπημένο μου δολογάλανο νησάκι τὴ μικρὴ μου πατρίδα!!!... Καί, θαρρῶ πῶς τὸ βλέπω ἐκεῖ ὅπως ἦταν τότε, καινούργιο, καθαρό, πρόθυμο νὰ μὲ ξεκουράσῃ, ἕτοιμο νὰ μοῦ ἐκπληρώσῃ κάθε μου ἐπιθυμία... Μά, ὁ χρόνος ποὺ ὅλα τὰ δαμάζει τὸ δάμασε κι' αὐτὸ καὶ τώρα βρίσκεται παραπεταμένο σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς ἀποθήκης, τὸ μικρὸ σκαμνάκι ποὺ μούφερε στὸ νοῦ ἕνα σωρὸ γλυκὲς ἀναμνήσεις!!!

Δόξα Μύρα [Γ']

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 1943, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΙΑΣ

Δωρεὰν μποροῦν νὰ λάβουν μέρος ὅλοι ὅσοι ἔχουν ἢ θὰ ἔχουν *ψευδώνυμο ἐγκεκριμένο γιὰ τὸ 1943*, εἴτε συνδρομηταί εἴτε ἀδέλφια συνδρομητῶν. Καὶ μὲ πληρωμὴν *τριάντα δραχμῶν* (30) οἱ χωρὶς ψευδώνυμο συνδρομηταὶ ἢ ἀδέλφια τους, ποὺ θὰ διαγωνισθοῦν μὲ τὸνομά τους. (Οἱ ἀγοραστὰ ἀποκλείονται. Τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς στέλνεται σὲ χαρτονομίσματα ἢ γραμματόσημα).

Καθένας θὰ στείλῃ ἀπὸ μιὰ Συλλογὴ μὲ 15 ὡς 20 Πνευματικὲς Ἀσκήσεις *διαφόρων εἰδῶν* (κι' ὄχι ὅλο ἴδιες). Οἱ Ἀσκήσεις αὐτὲς πρέπει νὰ εἶναι *πρωτότυπες καὶ ἀδημοσίευτες*, ἐκτὸς ἀπὸ κανένα Δημῶδες Αἴνιγμα καὶ μιὰ ἢ δυὸ τὸ πολὺ παλιὲς ὡραῖες Ἀσκήσεις, ἀλλὰ μὲ τὴ σημείωση ἀπὸ κάτω «παλαιόν». Στὸ τετράδιο πρέπει νὰ εἶναι γραμμένες μὲ τὴ συνήθη τάξη ποὺ δημοσιεύονται καὶ στὸ φυλλάδιο, δηλαδὴ πρῶτα οἱ ἐμμετρες (Λεξιγριφοι κτλ.), ἔπειτα τὰ διάφορα Σχήματα, τὰ Κρυπτογραφικά, τὰ Πτερωτὰ ἢ Μαγικὰ Γράμματα, οἱ διάφορες Ἀκροστιχίδες, τὰ Φωνηεντόλιπα ἢ Ἐλλιποσύμφωνα (μὴν τὰ παραλείπετε αὐτὰ) καὶ τελευταῖοι οἱ Γρίφοι. *Ἀντίκυρο* ἢ κάτω ἀπὸ κάθε Ἄσκηση πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη *ἡ λύση της* (κι' ὄχι ὅλες μαζὶ στὸ τέλος).

Στὸ ἐξώφυλλο τοῦ τετραδίου, στὴν α' σελίδα, κάτω ἀπ' τὸν τίτλο «Πνευματικαὶ Ἀσκήσεις γιὰ τὸ 1943», ἀναγράφεται τ' ὄνομα τοῦ συνθέτη, τὸ ψευδώνυμό του (ἂν δὲν διαγωνίζεται μὲ τ' ὄνομά του), ἡ διαμονή του κι' ἀπαραιτήτως *ἡ ἡλικία* του. ("Οσοι δὲν σημειώνουν ἡλικία, κατατάσσονται στὴ Μεγάλη Τάξη ὅ,τι ἡλικία κι' ἂν ἔχουν). Ἀπαραίτητη ἐπίσης εἶναι κι' ἡ ἐνυπόγραφη αὐτὴ δήλωση, γραμμένη στὴ δ' σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου: «Δίδω τὸν λόγο τῆς τιμῆς μου πὼς ὅλες οἱ Ἀσκήσεις αὐτοῦ τοῦ τετραδίου εἶναι ἔργα δικά μου, πρωτότυπα κι' ἀδημοσίευτα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Δημώδη Αἰνίγματα». Στὴν ἴδια σελίδα, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μιὰ ἀπὸ τὶς ἑπόμενες δηλώσεις: «Πρώτη φορὰ λαβαίνω μέρος σὲ διαγωνισμὸ πρὸς σύνθεση Πνευματικῶν Ἀσκήσεων». Ἢ: «Διαγωνίσθηκα καὶ στὸν Διαγωνισμὸ τοῦ δεύτα ἔτους καὶ πῆρα Βραβεῖα (Α', Β', Γ') ἢ "Ἐπαινο (Α', Β', Γ') ἢ Ἔβδομο Μνείας». Χωρὶς τὴ δήλωση αὐτή, δὲν θὰ εἶμαι ὑπεύθυνη ἂν ὁ διαγωνιζόμενος πάρῃ τυχὸν κατώτερο Βραβεῖο ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ ἔχει ἤδη πάρει, ἀντὶ νὰ τεθῆ ταμητικὰ «Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ», ὅταν ἡ Συλλογή του δὲν εἶναι γι' ἀνώτερο.

Ἡ προθεσμία τῆς ἀποστολῆς Συλλογῶν εἶναι *ὡς τὸ τέλος Μαΐου*. Ἀπὸ τὶς πρῶτες ποὺ θὰ λάβω, θ' ἀρχίσω νὰ δημοσιεύω Ἀσκήσεις τὸν Ἀπρίλιο. Ὥστε σωμφέρο τοῦ καθενὸς εἶναι νὰ στείλῃ τὴ Συλλογή του ὅσο τὸ δυνατὸ γρηγορώτερα, ἂν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀσκήσεων ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν στὸ διάστημα τοῦ χρόνου δὲν θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψι κατὰ τὴν κρίσι, ὅσο ἡ ἀξία τῆς ὅλης του Συλλογῆς.

Γιὰ τὸν Διαγωνισμὸ Καλλιγραφίας

Ὅποιος θὰ στείλῃ Συλλογὴ γιὰ τὸ Διαγωνισμὸ Ἀσκήσεων, θὰ λάβῃ μέρος *ὑποχρεωτικὰ* καὶ στὸν Διαγωνισμὸ Καλλιγραφίας. Γι' αὐτὸ οἱ Συλλογὲς πρέπει νὰ εἶναι γραμμένες ὅσο τὸ δυνατὸ καλλιγραφικώτερα, σὲ μεγάλα τετράδια (κόλλες διαγωνισμοῦ) μὲ ἐξώφυλλο χρωματιστὸ ἢ κι' ἄσπρο. Ὅσοι ἀπ' τοὺς συνθέτες δὲν εἶναι καλλιγράφοι, μποροῦν ἐξαίρετα νὰ γράφουν τὴ Συλλογή τους καθαρά, τακτικά, κομψά, ποὺ κι' αὐτὸ θὰ ἐκτιμηθῆ. Ἡ κρίση τῶν δύο Διαγωνισμῶν θὰ γίνῃ, ἐννοεῖται, χωριστά.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 25 Φεβρουαρίου 1942

Το ζήτημα τοῦ χαρτιοῦ ἐπέφερε μιὰ μεγάλη καθυστέρηση στὴν ἔκδοσή μου. Ἐπιτέλους κανονίσθηκε, ἀλλὰ ὄχι ὅπως θὰ ἐπιθυμοῦσα. Γιατὶ δὲν μοῦ παρέχεται παρὰ τὸ μισὸ χαρτὶ ἀπ' ὅσο χρειάζομαι. Ἔτσι βρέθηκα στὸ δίλημμα, ἢ νὰ λιγοστέψω τὶς σελίδες μου — ὅπως εἶχ' ἀναγκασθεῖ νὰ τὸ κάμω καὶ πέρυσι — ἢ νὰ παραιτήσω τὴν ἔκδοσή μου. Ἐπροτίμησα τὸ πρῶτο. Θὰ ἐκδίδω λοιπὸν καὶ πάλι ἕνα φυλλάδιο τὴν ἑβδομάδα, κι' ὄχι κάθε δέκα ἢ δεκαπέντε ἡμέρες — μὲ τὴ διαφορὰ πὼς μερικὰ θὰ εἶναι δωδεκασέλιδα καὶ θὰχουν δυὸ ἀριθμοὺς καὶ δυὸ ἡμερομηνίες. Κι' ἀρχίζω ἀπὸ τὸ σημερινὸ δωδεκασέλιδο, μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 8 καὶ 9, καὶ τὶς ἡμερομηνίες 20 καὶ 27 Φεβρουαρίου. Τὸ ἴδιο καὶ τὰ ἑπόμενα τρία θὰ εἶναι δωδεκασέλιδα μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 10 καὶ 11, 12 καὶ 13, 14 καὶ 15, καὶ μὲ ἡμερομηνίες 6 καὶ 13 Μαρτίου, 20 καὶ 27 Μαρτίου, 3 καὶ 10 Ἀπριλίου. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀναγκαία οἰκονομία χαρτιοῦ, θὰ γίνῃ κι' ἡ ἐγκαιρότερη τῆς ἐκδοσής μου. Τότε τὰ δωδεκασέλιδα θὰ σταματήσουν, τὸ φυλλάδιο θὰ ἐγαίνῃ πάλι ὀκτασέλιδο καθ' ἑβδομάδα, τακτικά, στὴν ἡμέρα του, καὶ θὰχω πάντα τὴν ἐλπίδα πώς, ἀργότερα, οἱ περιστάσεις θὰ μοῦ ἐπιτρέψουν ν' ἀναπληρώσω τὶς 16 σελίδες ποὺ θὰ λείψουν ἀπὸ τὸν τόμο, μὲ τὴν ἔκδοση δυὸ ἑβδομαδιαίων δωδεκασελίδων, ἀλλὰ μ' ἕναν ἀριθμὸ καὶ μὲ μιὰ ἡμερομηνία. Αὐτὸ ὅμως δὲν μπορῶ νὰ τὸ ὑποσχεθῶ. Ἐξαρτᾶται, βλέπετε, ἀπὸ πράγματα ποὺ δὲν εἶναι δυντὸν νὰ τὰ προβλέψω. Ὥστόσο σᾶς εὐχαριστῶ ποὺ δὲν ἐδυσφορήσατε μὲ τὴ νέα μου καθυστέρησή, παρὰ μὲ κάθ' ἐμπιστοσύνη ἀνανεώσατε τὴ συνδρομή σας καὶ γιὰ τὴ Β' ἀκόμα Τριμηνία. Γιὰ ὅσους δὲν τὴν ἀνανέωσαν ὡς τώρα, προσθέτω πὼς θὰ μείνῃ ἡ ἴδια—2000 γιὰ τρεῖς μῆνες — καὶ τοὺς περιμένω ὡς νὰ ἔρθῃ καὶ τὸ τελευταῖο φυλλάδιο τοῦ Μαρτίου.

Τὸ «Περισκόπιο» — πρόεδρος *Ροζελάντια*, γραμματεὺς *Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας* — εὐχαριστεῖ μὲ ὡραῖο γράμμα τὸν κ. Φαΐδωνα ποὺ χάρισε 50 διάφορα βιβλία στὴ Δανειστικὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Συλλόγου. «Τὸ νἀναγνωρίζουν — τοῦ γράφει — πρόσωπα σὰν καὶ σᾶς τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν ἠθικὴ ἀξία τοῦ ἔργου μας, καὶ νὰ τὸ ὑποστηρίζουν ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ ὅσο μποροῦν, μᾶς δυναμώνει καὶ μᾶς ἐμψυχώνει νὰ τὸ συνεχίζομε, παραβλέποντας κάθε κόπο καὶ ὑπερνικώντας κάθε ἐμπόδιο.» — Χαίρω πολύ, γιατὶ ἡ Δανειστικὴ Βιβλιοθήκη τοῦ «Περισκοπίου» εἶναι πραγματικῶς ἀπὸ τὰ ὡραιότερα ἔργα ποὺ κατόρθωσε νὰ κάμῃ διαπλασιακὸς Σύλλογος.

Αὐτὸν τὸν καιρό, ἐκτὸς τοῦ κ. Π. Δ. Παναγοπούλου μὲ τὴ χαριτωμένη «Γραμματική», μὲ ξαναθυμήθηκαν κι' ἄλλοι παλιοὶ συνεργάτες—ὁ κ. Γιάννης Κουγιούλης, ὁ κ. Γιάννης Καμαρινάκης, ἡ Ἴρσιμ — καὶ μοῦ ἔστειλαν πάλι ὡραῖα κομμάτια γιὰ τ' ἀγαπητά τους παιδιά. Θὰ τὰ δημοσιεύσω στὰ ἐρχόμενα δωδεκασέλιδα, καὶ τοὺς εὐχαριστῶ θερμότατα καὶ γιὰ τὰ καλά τους λόγια.

Καρδερίνα, ναί, ἄλλη φορὰ ἔβαζαν δασεῖα στὸ ἀρχικὸ ῥῶ (ῥοιά), κι' ὅταν στὴ μέσῃ μιᾶς λέξης ἦταν δυὸ ῥῶ, στὸ πρῶτο ἔβαζαν ψιλὴ καὶ στὸ δεύτερο δασεῖα (θάῤῥος). Ἀλλ' αὐτὸ δὲν συνηθίζεται πιὰ οὔτε στὴ δημοτικὴ οὔτε στὴν καθαρεύουσα. Εἶσαι 17 χρονῶν, ἑπομένως μπορεῖς νὰ διαβάζῃς ὅλα τὰ σεμνὰ λογοτεχνικὰ βιβλία. Νὰ προτιμᾶς τῶν γνωστῶν, τῶν ἀναγνωρισμένων συγγραφέων, τὰ σχεδὸν κλασσικὰ — γιατὶ καθαυτὸ κλασσικὰ εἶναι τ' ἀρχαῖα — κι' ὑποθέτω πὼς σ' αὐτὰ μόνο θὰ βρίσκῃς εὐχαρίστηση. Ὁπωσδήποτε, κάθε φορὰ ποὺ σοῦ συσταίνουν ἕνα ὡρισμένο συγγραφέα, μπορεῖς νὰ μὲ ρωτᾶς, γιὰ νὰ σοῦ λέω ἂν κάνῃ ἢ ὄχι νὰ τὸν διαβάσῃς.

Νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ, ἔχω μπροστά μου τρία γράμματά σου, ποὺ ἔμειναν ἀναπάντητα, καὶ τὸ νεώτερο εἶναι τῆς 21 Ἰανουαρίου. Ὥστε δὲν ξέρω οὔτε ἂν ἔγινε ἡ φιλολογικὴ συγκέντρωση γιὰ τὸν κ. Φαΐδωνα, οὔτε μὲ τί βαθμὸ πῆρες τὸ δίπλωμά σου, καὶ περιμένω νὰ μοῦ τὰ γράψῃς. Ὅσο γιὰ τὰ ἐξηντλημένα φιλλάδια τοῦ 1942, ἀργότερα δάβαια θὰ τ' ἀνατυπώσω, γιατ' εἶναι ἁμαρτία νὰ ἔχουν πολλοὶ ἐλλειπῆ ἕναν ἀπὸ τοὺς καλύτερους τόμους μου. Γιὰ τὰ καλὰ λόγια εὐχαριστῶ πολύ.

Γιάκινθε, εἶναι, δυστυχῶς, ἀλήθεια πὼς ἡ νεώτερη θεατρικὴ παραγωγὴ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ δρόμο τῆς τέχνης ποὺ ἄνοιξε ὁ «Ψυχοπατέρας», τὸ πρῶτο θεατρικὸ ἔργο τοῦ Ξενοπούλου. Ὕστερ' ἀπὸ 40, ἐλέπεις, χρόνια, τὸ «Ὁ μπαμπᾶς ἐκπαιδεύεται» τοῦ Μελᾶ ἄνοιξε ἕναν ἄλλον δρόμο, ποὺ οἱ νέοι συγγραφεῖς τὸν ἀκολούθησαν σὰν εὐκολώτερο καὶ πιὸ προσοδοφόρο. Τὰ ἔργα τους δὲ εἶναι μόνο ἐλαφρά, πράγμα ποὺ δὲν θὰ πείραζε καθόλου, γιατὶ στὴν Τέχνη ἀνήκουν καὶ τὰ ἐλαφρότερα ἔργα, ὅταν εἶναι χαριτωμένα κι' ἀληθινά· τὸ μεγάλο κακὸ εἶναι ποὺ τὰ ἔργα αὐτὰ εἶναι ψεύτικα, φτιαστά, ξέω ἀπ' τὴ ζωή, καμωμένα μ' ἐξοπνάδα δέβαια πολλὲς φορὲς καὶ μὲ σκηνική δεξιοτεχνία, ἀλλὰ χωρὶς ἀληθινὴ δόση, μὲ ἀχαλίνωτη μόνο φαντασία. Ὑπάρχουν κι' ἐξαιρέσεις· εἴδαμε καὶ μερικὰ καλὰ ἔργα· ἀλλὰ τὰ περισσότερα — αὐτὰ κάλα ποὺ εἶχαν τὴ μεγαλύτερη ἐπιτυχία—δὲν ἀνήκουν στὴν Τέχνη. Ἂς ἐλπίσουμε πὼς τὸ παραστρατήμά της εἶναι προσωρινὸ καὶ πὼς, μετὰ τὸν πόλεμο, καὶ ἡ θεατρικὴ παραγωγὴ θὰ ξαναβρῇ τὸν παλιό της καλὸ δρόμο.

Παυλίνα, μὴν ἀνησυχῆς, γιατὶ τὸ γράμμα σου δὲν μ' ἐκούρασε καθόλου. Τὰ λὲς τόσο ὡραῖα, ὥστε παρέβλεψα καὶ τὶς ἀνορθογραφίες σου, ἄλλως τε ἐλάχιστες. «Ἡ δίκη τῶν τόνων», ἕνα βιβλίο ποὺ καθέναις θἄπρεπε νὰ τὸ διαβάσῃ, δὲν εἶναι γραμμένο στὴν καθαρεύουσα, ὅπως σοῦ εἶπαν, ἀλλὰ οὔτε καὶ μόνο στὴ δημοτική, γιατὶ περιέχει καταβέσεις, μαρτυρίες, γνῶμες, γράμματα πολλῶν καὶ διαφόρων, ποὺ ἄλλοι εἶναι δημοτικιστές, κι' ἄλλοι καθαρευουσιάνοι, κι' ἀπὸ τοὺς δημοτικιστὲς ἀκόμα, πολλοί, ἐπειδὴ ἀπευθύνονται σὲ δικαστήριο, γράφουν τὴν καθιερωμένη ἐπίσημη γλῶσσα. Τώρα, ποιά εἶναι ἡ γνώμη μου γιὰ τὸ σύστημα τοῦ κ. Κακριδῆ, εἶπα καὶ σὲ προηγούμενο φυλλάδιο: παραδέχομαι τὴ λογική του καὶ τὴν ὀρθότητα, νομίζω ὅμως ὅτι δὲν εἶναι καιρὸς γιὰ γενικὴ ἐφαρμογή. Γι' αὐτὸ κι' ἐγώ, ἂν καὶ θεωρῶ τοὺς τόνους καὶ τὰ πνεύματα ὁλοσδίολου περιττὰ «σημεῖα», ἐξακολουθῶ νὰ τὰ μεταχειρίζουμαι, καὶ θὰ ἐξακολουθήσω ὡς νὰ—καὶ ἂν—καταργηθοῦν καὶ στὰ σχολικὰ βιβλία.

Στέφανε Μυρτιᾶ, τὸ κτύπημα εἶναι βέβαια σκληρό, ἀλλ' ἀφοῦ ἔχεις στωϊκὸ χαρακτῆρα, θὰ τὸ δπομείνῃς κορτερικά. Ἔπειτα, στὴν ἡλικία σου, ὁ καιρὸς περνᾶ τόσο γρήγορα! Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃς, θἀρθῆ κι' ἡ εὐτυχισμένη ἡμέρα ποὺ θὰ μπορέσῃς νὰ σηκωθῆς. Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ γράφεις, δὲν ἐδιάβασα αὐτὸ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Σικελιανοῦ καὶ δὲν ξέρω ἀκριβῶς τὴν ἰδέα του. Ἂν μὲ τὸ «ξαναγέννησι τῆς τραγωδίας» ἐννοῆ νὰ παίζουνται συχνότερα καὶ συστηματικώτερα τ' ἀρχαῖα δράματα, ὥστε νὰ τὰ συνηθίσῃ καὶ νὰ τ' ἀγαπήσῃ ὁ κόσμος, τό πρᾶγμα εἶναι βέβαιά δύσκολο μὰ ὄχι κι' ἀδύνατο. Ἂν ἐννοῆ ὅμως πὼς οἱ σημερινοὶ συγγραφεῖς πρέπει νὰ γράφουν σὰν τὸν Αἰσχύλο καὶ μὲ τοὺς κανόνες τοῦ Ἀριστοτέλη, αὐτὸ μοῦ φαίνεται, ὄχι μόνο ἀπραγματοποίητο, μὰ κι' ἀνόητο. Ἡ Τέχνη δὲν ξαναγυρίζει στὰ παλιὰ μοντέλα, προχωρεῖ. Τὸ πνεῦμα — καὶ τὸ ὕψος—τῆς ἀρχαίας τραγωδίας τὸ βλέπουμε στὰ νεώτερα ἔργα, τὰ γραμμένα ἀπὸ μεγάλους δημιουργούς, ἀδιάφορο ἂν εἶναι μὲ ἄλλους κανόνες, μὲ ἄλλη τεχνοτροπία. Παράδειγμα οἱ «Βρυκόλακες» καὶ μερικὰ ἄλλα ἔργα τοῦ Ἴψεν.

Ὡραίας Ἐπιστολάς μοῦ ἔστειλαν κι' οἱ ἑξῆς: *Αἰωνόβιος* (τὴν «καλὴ θέση» ποὺ γυρεύεις στὴν κίνησή μου, θὰ τὴν ἀποκτήσῃς ἀσφαλῶς ἂν διατηρήσῃς ἀκολμητο τὸ ζῆλο ποὺ ἔχεις τώρα· καίρω γιὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις κι' εὐχαριστῶ καὶ σένα καὶ τοὺς συντρόφους σου) *Αἰσιόδοξος* (ἂν καὶ ἀργά, εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ ξεσπαθώματα καὶ τὰ καλὰ λόγια· ὅλες οἱ παλιὲς παραγγελίες σου ἔγιναν καὶ περιμένω νέες) *Σαμιώτισσα Ἀκρογιαλιά* (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο σου γράμμα· ἐλπίζω, ἡ ἀγάπη αὐτὴ ποὺ ἔνοιωσες γιὰ μένα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, θὰ διατηρηθῆ γιὰ χρόνια, γιὰ πάντα, ὅπως διατηρήθηκε κι' ἡ ἀγάπη τῆς καλῆς σου μαμμᾶς, τῆς παλιᾶς διαπλασοποίλας, ποὺ ξέρει καὶ σὲ βοηθεῖ σήμερα νὰ λύνῃς τὶς Ἀσκήσεις· γράφε μου·) *Συγγραφεὺς τῆς Τέχνης* (τώρα βέβαια θὰ εἶσαι ἐντελῶς καλά· ὅλες οἱ λύσεις σου ἔγιναν δεκτές· σοῦ θυμίζω πὼς τὰ κομμάτια γιὰ τὴ Σ.Σ.Σ. δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνουν τὴ μισή μου στήλη· Ἔμπρός!) *Δικέφαλος Ἀετός* (εἰμ' αὐτοχῆς ποὺ βρῆκες σὲ μένα ἐκεῖνο ποὺ γύρευες τόσον καιρό· σ' εὐχαριστῶ ἀκόμα ποὺ μὲ συσταίνεις καὶ σ' ἄλλα παιδιά· ναί νὰ μοῦ γράφεις τακτικά·) *Ὀνειροπλάστας* (ἔλαβα καὶ τὶς δυὸ ἐπιταγὲς καὶ τὰ δυὸ σου γράμματα· ἐξετέλεσα καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα·) *Μυρσμένη Ἀγγούλα* (εἶδα πὼς ζῆς στὸ βουνὸ καὶ πὼς ὑποφέρεις ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὶς βροχές· ἀλλὰ θἀρθῆ κι' ἡ ἀνοιξη, θἀρθῆ ἀκόμα καὶ τὸ τέλος τῶν δεινῶν, καὶ θὰ σὲ ξαναϊδῶ στὴν Ἀθήνα, ὅπως καὶ τότε ποὺ ἤρθες κι' ἀγόρασες τόμους μου· ὁ κ. Φαΐδων σ' εὐχαριστεῖ) *Χάλλας* (προοδεύει ὁ Σύλλογος ποὺ ἱδρυσες; πολὺ ἐνδιαφέρον

θὰ εἶναι αὐτὸ τὸ τετράδιο, ὅπου γράφεις τὶς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ κάθε ἔργο ποὺ βλέπεις στὸ θέατρο') **Φιλελεύθερη** (εἶσαι πολὺ δικαιολογημένη ποὺ δὲν ἦρθες στὸ γραφεῖο μου τόσον καιρό, ὄχι ὅμως καὶ ποὺ δὲν μοῦ ἔγραφες οὔτ' ἕνα γράμμα· ἂς εἶναι, ἐλπίζω ν' ἀναπληρώσῃς τώρα· τἆλλα ποὺ μοῦ γράφεις, ἔννοια σου καὶ δὲν τὰ πῆρα γιὰ κολακεῖες· γιατὶ ξέρω τὴν ἀγάπη σου, ξέρω τὴν ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχουν τὰ παιδιά μου') **Ἕλληνα** (σοῦ ἔστειλα τὸ φυλλάδιο ἐκεῖνο καὶ λυσόχαρτο, κι' ἀνανέωσα τὸ ψευδώνυμό σου—ναί, **Ἕλληνας**, κι' ὄχι **Ἕλλην** ὅπως τὸ εἶχες πρῶτα· εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ τὴν εὐχή: νὰ ἰδοῦν κάποτε οἱ ἀπόγονοί σας, στὸ τέλος κάποιου μου φυλλαδίου: «τέλος τοῦ χιλιοστοῦ Τόμου τῆς Β' Περιόδου»!) **Χρυσῆ Φλόγα** (κι' ἄλλος μοῦ ἔγραψε πὼς τὸ **Μεμάς**, ἀντὶ Γεράσιμος, ἔγινε ἀπὸ τὸ «ὁ Ἅγιος *μ' ἐμᾶς*», ποὺ συνηθίζουν νὰ λένε οἱ Κεφαλλωνίτες· τοῦ ἀπήντησα πὼς δὲν μοῦ φαινόταν πιθανό, ἀλλὰ ὕστερα ἔμαθα ἀπὸ Κεφαλλωνίτες πὼς πραγματικῶς ἔτσι εἶναι· ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς ὁ κ. Φαίδων θὰ ἔπαυε τὶς «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές» του; ἄδικα, βλέπεις, λυπήθηκες· ἦταν δυνατό; τί, ἐπειδὴ ἀνέλαβε τὴ διεύθυνσή μου, δὲν θὰ εὐκαιροῦσε πιά; μ' αὐτήν, κατ' οὐσίαν, τὴν ἔχει ἀπὸ χρόνια).

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΟΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Μυρωμένη Αὐγούλα, κ. (ΑΜ) Νοσταλγία, κ. (ΝΒ). Φάντασμα Νο 2 (!...) Φάντασμα Νο 3 ἀ. (!...) Φάντασμα Νο 4 (!...) Φάντασμα Νο 5, ἀ. (!...) Μικρὸς Φιλοθεάτης, ἀ. (55). Δάφνης Εὐριπαῖος, ἀ. (ΑΣ). Περίεργος, ἀ. (ΕΜ). Σταυροφόρος, ἀ. (ΣΦ). Χρυσαετός, ἀ. (ΕΠ), Κόκκινο Κρῖνον, ἀ. (ΔΚ). Κουασιμόδος, ἀ. (ΙΒ). Ἱππότης Πειρατής, ἀ. (ΣΠ). Μάγκας ἀ. (ΦΣ). Πατησιοτοπούλα, κ. (ΗΚ). Ἑλληνικὸ λουλούδι, κ. (ΕΛ). Νεαρὸς Μαρκήσιος, ἀ. (ΘΣ). Βλαχοπούλα, κ. (ΑΧ). Ἄτλαντας, ἀ. (ΤΓ). Βασιλίσκος, ἀ. (ΠΜ). Σμαρώ, κ. (ΟΛ). Γλυκειὰ Κόρη, κ. (ΛΠ). Ξανθὴ Βοσκοπούλα, κ. (ΛΠ). Λίζα, κ. (ΑΣ). Πικρελκά, κ. (ΜΞ). Ἀγκίστρι, κ. (ΜΦ). Φαέθων, ἀ. (ΑΚ). Σύλλογος Πυρσός, Κύκνος ὁ Διρκαῖος, ἀ. (ΑΣ). Γαλάζιο Περιστέρι, κ. Χαρούμενη Πεταλουδίτσα, κ. (ΕΔ). Μαυροτσούκαλο, κ. (ΔΠ). Τσιγγάνικο Τραγούδι, κ. (!...) Ἰωνικὸς Ἀστήρ, ἀ. (ΔΚ). Ξύλο Ἀπελέκητο, ἀ. (ΑΒ). Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, ἀ. (ΚΚ). Δικέφαλος Ἀετός, ἀ. (ΓΓ). Σαμιώτικο Ἀκρογιάλι, κ. (ΝΓ). Πικολῖνο, ἀ. (ΙΘ). Κορίννα, κ. (ΚΘ). Ναύαρχος Σαχτούρης, ἀ. (ΦΚ). Γερανός, ἀ. (ΕΦ). Ἀλιακτός, ἀ. (ΜΘ). Νέος Αντρωμός, ἀ. (ΚΚ). Σκιὲς τοῦ 21, ἀ. (ΑΚ). Εὔθυμος Τραγουδιστής, ἀ. (ΠΝ). Ἀμφιβολία, κ. (ΕΚ).

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ.Σ.Σ.

Ἀπορρίπτονται, (ὡς ἐκτενῆ, παράκαιρα, ἄτεχνα ἢ ἀκατάλληλα): «Σκέψεις» τ. **Χρυσαυγῆς**.—«Μάννα» καὶ «Δειλινὸ» τ. **Κώστα Φτέρη** (ὑπεράριθμα· τὸ πρῶτο «Ξαναγυρίζω» ἐνεκρίθη).— «Φθινόπωρο» τ. **Λουδοβίκου**.—«Ξύπνημα» καὶ «Χρυσὰ Λόγια» τ. «Προμηθέα Δεσμώτη»,—«Ὁ ξένος» τ. **Γυρολόγου**. — «Δειλινὸ» τ. **Ἄλκη Μύρα**. — «Ἀναχώρηση» τ. **Ἰβάνοη**.—«Ὁ γερο-πλάτανος» τ. **Λουκὸς** τ. **Λευκάδος**.—«Ἀδελφικὴ ἀγάπη» τ. **Βεατρίκης**.—«Ἀπὸ τὰ φαιδρὰ» **Κίτσου Λεβέντη**.—«Ἡ Μεγαλόχαρη τ. **Ἀγγελούδι τῶν Ὀνείρων**.— «Ποδόσφαιρο» τ. **Μέλλοντος Ναυάρχου**.—«Κουβέντες» τ. **Θαλασσοπνοῆς**. — «Τὸ παλιό μου σχολεῖο» τ. **Βασίλισσας** τ. **Τραγουδιοῦ**. — «Τὰ δυὸ πορταῖτα» τ. **Ζωηρῆς Ὀνειροπόλου**.—«Θὰ φθάσῃ» τ. **Μυστηριώδη Ἱππότη**.—«Ὀνειροπόλημα» τ. **Δευκαλίωνα**. —«Πατινάζ» τ. **Ἀριστογείτονος**. «Τὸ τραγοῦδι τῆς φύσης» τ. **Φιλοκτήτη**. «Δύση» τ. **Πληγ. Ἱππότη**.—«Ἐλπίδες» τ. **Δεξίλεω**.—«Φθινοπωρινὸ» καὶ «Νυχτερινὸ» τ. **Τρελλοῦ Σκοπευτῆ**.—«Πρωτοβρόχια» τ. **Λογοτέχνη**.—«Πρωϊνὸ ξύπνημα» τ. **Μυρτὼς Τρίλλη**.—«Ὁ ἐστεμμένος τῶν καρπῶν» τ. **Γύφτου** (νὰ τὸ στείλῃ ἀλλοῦ νὰ δημοσιευθῇ γιατ' εἶναι ὡραῖο).—«Τὸ στραπατσάρισμα» τῆς **Τρικυμίας**—«Πρωτοχρονιὰ» τ. **Ἰδομενέα**.— Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: **Βαρβακειόπαιδα** (αὐτὸ ποὺ προτιμοῦσες σοῦ ἐνέκρινα· καλὴ πρόοδο στὸ Γυμνάσιο.) **Λογοτέχνην** (νὰ πιστεύῃς τὸν κ. Βέη, ποὺ αὐτὰ τὰ ἐξακριβώνει καλύτερ' ἀπὸ κάθε ἄλλον· ὥστε ὁ Γρυπάρης γεννήθηκε ὄχι τὸ 1870, οὔτε τὸ 1872, ἀλλὰ τὸ 1871 ὅπως λέει ὁ κ. Βέης,) **Φαίδωνα Σαλοῦστρον** (σοῦ ἔστειλα τὰ φυλλάδια ποὺ ζήτησες μὲ τὸ δελτάριό σου τῆς 11 Ἰανουαρίου· δὲν ξέρω ὅμως ἂν τὰ ἔλαβες·) **Σαλάταν** (χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου καὶ περιμένω γιὰ τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου θὰ στείλῃς ἄλλες 200 δραχμές· καὶ ὄχι πιὰ «δειλιάσματα», ἀφοῦ ἔκαμες τὴν ἀρχὴ κι' εἶσαι καὶ παλιὰ συνδρομήτρια·) **Νικητὴν τοῦ Μέλλοντος** (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα ἀπὸ τὰ τέσσερα ποὺ ἐπρότεινες· γράφε μου·) **Κυανόλευκον** (πολὺ παλιὰ καὶ γνωστότατα ἀπὸ τὰ Παιδικὰ Πνεύματα ποὺ μετέφρασες ἀπὸ τὸ γαλλικό·) **Ἀντώνιον Ι. Λαγουδάκην** (σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ποίημά σου «Στὴ μνήμη τοῦ Π. Παπαδοπούλου», τὸ τόσο εὐγενικό· ἀλλὰ δὲν εἶναι πιὰ ἐπίκαιρο, οὔτε καὶ τίποτα ἔκτακτο, ὡς ποίηση ἐννοῶ, γιὰ νὰ δημοσιευθῇ·) **Σκαραβαῖον**, **Μενεξεδένιαν Δύσιν** κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 300οῦ Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 27 Ἀπριλίου.

76. Λεξίγριφος

Δεικτικὸ ἀπ' τὴν κοινή,
Μετοχὴ ἀπ' τὴν ἀρχαία,
Κάποια μακεδονικὴ
Πόλη ἀποτελοῦν ὡραία.

77. Μεταγραμματισμὸς

Τοῦ Θησέα γιὸ τὸν πιάνω
Καὶ τοῦ ἀλλάζω τὸ λαιμό,
Καὶ στὴ Θήβα σᾶς τὸν κάνω
Βασιλέα μυθικό.

78. Μεταγραμματισμὸς—Ἀναγραμματισμὸς

Ἀρχαῖος γιατρὸς μεγάλος
Ὅσο κανένας ἄλλος·
Δυὸ βγάζω ἀπ' τὴν οὐρά του,
Καὶ τἄλλα γράμματά του
Σεῖς κάνετε ἄνω-κάτου
Κι' ἄλλη οὐρὰ κολλᾶτε,
Καὶ γίνετ' ἕνα πρᾶμμα
Ποὺ, σὰ νὰ τὤχη τάμα,
Παίρν' ἡ Μαριὼ στὸν ὦμο
Καὶ γιὰ τὴ βρύση δρόμο.

79. Δημῶδες Αἴνιγμα

Χιλιοτρύπητο λαγήνι,
Μιὰ σταλιὰ νερὸ δὲ χύνει.

80. Μέγιστον Δικτυωτὸν

*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*		*		*		*		*		*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*		*		*		*		*		*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*		*		*		*		*		*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*		*		*		*		*		*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*		*		*		*		*		*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: ἀρχαῖος γλύπτης—*ἐπίθετον ἄνθους ποὺ ἔχει λεπτὸ* κατσάνι—μέγα ἀμφίβιον ἑρπετὸν—ρῆμα σημαῖνον συγχωροῦμαι, μετανοῶ—δύο λέξεις, θεότης καὶ κοινὸν ἐπίθετον—τὸ συντρώγειν ἢ καὶ συνοικεῖν—Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

81. Διπλὸ Κεφάλι

Αἶμος, Δῆλος, δάς, Βόλος, αὖρα

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ ἓν γράμμα ὡς κεφαλή, καὶ νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, ἀποτελοῦσαι διὰ τῶν ἀρχικῶν των τραγικὸν βασιλέα.

82. Ἐπιγραφὴ ἐξ Ἀκροστιχίδος καὶ Μεσοστιχὶς

123 Τἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων
456 λέξεων νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν θέσιν
789 τῶν ἀριθμῶν, καὶ θ' ἀποτελεσθῇ

Ἐπιγραφὴ τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις. Ἐξ ἄλλου, τὰ δεύτερα γράμματα τῶν ἰδίων λέξεων θ' ἀποτελέσουν ποταμὸν τῆς Γαλλίας:

1, Ὑπερβόρειος λαός· 2, Δὲν φυσᾷ διόλου· 3, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 4, Κράτος Βαλκανικόν· 5, Ἀρχαῖος γλύπτης· 6, Ὥρα τοῦ ἔτους· 7, Ἀσιατικὸν κράτος· 8, Ἀπόστολος· 9, Ἀρχαῖος ῥήτωρ.

83. Φωνηεντόληπτον

*—πν—χρς—πλμ—κ—κστρ—πρδν

84. Γρῖφος

φο θε
φο φο θε θε
τὶ φο τὶζ
φο φο θε θε
φο θε

[Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω Ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἐκ τῆς βραβευθείσης Συλλογῆς τοῦ ΟΝΕΙΡΟΥ ΠΛΑΝΟΥ—Μικρὴ τάξις, Α'.— Ἐκ τῆς αὐτῆς ἔχουν ἤδη δημοσιευθεῖ: Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος, Ἀναγραμματισμός, Κρυπτογραφικὸν καὶ Μικαὶ Λέξεις μετὰ Φωνηεντολίπου καὶ Ἑλικοσυμφώνου].

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 33

250. Ψάρ - Ψαρά. — ***251.*** Φαίδων - Παίδων.—***252.*** Ὁλκάς - καλός. ***253.*** Ἔξ - αἴξ.

A
ΜΗΝ
ΛΑΔΩΝ
ΕΓΚΩΜΙΑ
ΤΗΓΑΝΙΤΕΣ

255. ΠΑΝΟΡΜΟΣ (ἄπονος, νομάς, ὅρμος, Ραμᾶ, μάρμαρον, σπανός). ***256—261.*** Διὰ τοῦ Υ: ***θύρα, γύρις, Σύρος, τύφος, πύλη, ὕαλος***, ***262—253.*** 1. ***Χίος***, Πῖος, πῖλος, πηλός, ***Δῆλος***, 2. ***Ὥρα***, ὥρας, Ὧρος, ὅρος, ὅλος, ἕλος, ἔτος.— ***264.*** 3×10+2: 2—16=0.—***265.*** ***Ἔτι. ὀμφακες εἰσί*** (ἔτη, ωμ, φακὲς εἰς ι).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Οἱ νέοι ὅροι: Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία μεγαλυτέρα τῶν 15 στίχων, καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φύλλον. Τιμολόγιον: Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα, δρ. 200. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 20 δρ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, 30 δρ. μὲ παχέα καὶ 40 δρ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 100.

———ΜΓ - 169]———

Συνεχίζων δρᾶσιν Μου ἀποστέλλω εὐλογίας ἐπὶ πάντων τῶν τέκνων Μου, καὶ ὑπενθυμίζω [ΜΒ - 17] καὶ [ΜΒ - 137].

ΑΚΑΚΙΟΣ

———[ΜΓ - 170]———

Στὸν Πειραιᾶ βγαίνει ἀπὸ γνωστὰ Διαπλασόπουλα τὸ περιοδικὸ «**Ἀργὼ**» ἀποκλειστικὰ τῶν νέων. Περιέχει: Ποιήματα, διηγήματα, μελέτες, κριτικὲς κλπ. Τεύχη πουλιοῦνται στὴ Διάπλαση. Περιμένουμε ἀπ' τὰ Διαπλασόπουλα, ὑποστήριξη καὶ συνεργασία. Διεύθυνση: Μηνᾶ Ματσάκη Ἐπιδαύρου, 17 Πειραιᾶ.

Ἡ Σύνταξη τῆς ***Ἀργῶς***

———[ΜΓ - 171]———

Εὐχαριστῶ ***Κεραμοσκεπῆ ταράτσαν*** διὰ θαυμασίαν ὥραν ποὺ μᾶς χαρίσατε. Θερμὰ συγχαρητήρια εἰς ***Φίλαθλον*** δι' ὑπέροχες ὁμιλίες, ***Ἀερομάχον*** καὶ ὅλους ὅσοι συνετέλεσαν.

ΑΓΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

———[ΜΓ - 172]———

Εὔχομαι ὁ καινούργιος χρόνος νὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς πόθους μας. Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Δ/σις: Ἄννα Μορέττη, Γρηγορίου Ε' 7α.

Μυρωμένη Αὐγούλα

———[ΜΓ-173]———

Διότι καὶ ἂν δώσω, ***Ζηριώτη***, [ΜΒ-1438] θὰ δώσω σὲ κάποιον ποὺ ν' ἀξίζῃ.

ΖΕΥΖΕΚΗΣ

———[ΜΓ-174]———

Ζακυνθινὴ Βαρκούλα, σάμπως στὴν ***μπουνάτσα*** πᾶς καλά, μὰ στὸ ***σορόκο*** χάνεις, θὰ ***μπατάρῃς***.

Ἀφρόκρινο

———[ΜΓ-175———

Μπαίνοντας στὸ τέταρτο ἔτος χαιρετῶ ὅλους-ὅλες.

Φλύαρος

———[ΜΓ-176]———

Στὸν ***Νεοέλληνα***, γιὰ τὴ γιορτή του, κάθε χαρά.

ΗΠΕΙΡΩΤΑΚΙ τοῦ «***Πυρσοῦ***»

———[ΜΓ - 177]———

Γιὰ λόγους ἀπόλυτα ἀτομικοὺς καὶ μὲ μεγάλη μου *λύπη παραιτοῦμαι ἀπὸ τὴν Ἐ*πιτροπὴ Ἐράνου γιὰ τὴν Προτομὴ τοῦ Νικολάου Παπαδοπούλου. Στὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς θερμὲς εὐχὲς γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τους.

(Νοέμβριος 42) ***Ροζελάντια***

———[ΜΓ -178]———

Σύλλογος «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ» Ἀποτελέσματα διαγωνισμοῦ «Πῶς φαντάζεστε τὸν κόσμο μετὰ τὸν πόλεμο;»

Β' ΒΡΑΒΕΙΟ: ***Ἀνθεμίς***.

Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ: ***Διαβατάρικο Πουλί***.

Τὰ βραβεῖα στάλθηκαν.

———[ΜΓ - 179]———

Εἰσερχόμενοι στὴν Διαπλασιακὴ κίνηση κηρύττομε τὸν πόλεμο εἰς ὅλους. Ἀναμένομε ἔναρξη ἐχθροπραξιῶν.

ΤΙΤΑΝΙΚΟΣ-ΒΡΥΚΟΛΑΞ

———[ΜΓ - 180]———

Εἰσερχόμενος εἰς τὴν κίνηση τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλους-ες.

Ναυτόπαις

———[ΜΓ - 181]———

Ἀλμπουρο, ἀπολύτως δικαιολογημένη ἡ ἀγανάκτησή σου, γιὰ τὴ (ΜΒ 48). Μὴν πολυπαρεξηγεῖς αὐτὸν ποὺ τὴν ἔγραφε. Ἕνα ἄμυαλο, μικρὸ παιδάκι εἶναι ποὺ προσπαθεῖ νά... ***καλαμπουρίσει !!!***

Κοίτα πὼς τοῦ ἀπαντῶ:

Ὦ Λογοτέχνα, ἡ πενία σου «***Τέχνην***» κατειργάσθη !!!

Νοέλληνα, θερμὲς εὐχὲς γιὰ γιορτή, θερμὰ συγχαρητήρια γιὰ διάλεξη.

ΑΛΜΠΑΤΡΟΣ τοῦ ΠΥΡΣΟΥ

———[ΜΓ - 182]———

Ἡ διεύθυνσή μου: Νῖκον Π. Καβουλάκον, Ἀναπήρων Πολέμου 20, Ἀθήνα (1).

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ

———[ΜΓ - 183]———

Θίασος ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΩΝ

Τὸ «ΤΡΙΠΤΥΧΟΝ» παίχθηκε συνολικὰ σὲ 8 παραστάσεις (ἀνὰ δύο: 27, 29, 30 Δεκ. καὶ 7 Ἰαν.). Οἱ ἕξι πρῶτες ἐδόθηκαν «ΓΙΑ ΤΟ ΠΙΑΤΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ» οἱ εἰσπράξεις ποὺ ἔφθασαν τὶς 109.840 δρχ. (52.500 δρχ. ἀπὸ εἰσιτήρια καὶ 57.340 ἀπὸ προγράμματα) παρεδόθησαν ἀπὸ τοὺς ***Γκάλιν, Λουλουδονεράϊδαν, Τσούπραν***, ὡς ἀντιπροσώπους τοῦ Θ. Η. Ε., εἰς τὸν αἰδεσιμώτατον πρωθιερέα τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου κ. Λουκᾶν Παπαναστασίου. Οἱ δύο τελευταῖες παρεχωρήθησαν ἀπὸ τὸν Θ. Η. Ε., εἰς τὸν Ε.Ο.Χ.Α. (παράρτημα) Κολωνακίου) πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ταμείου του· τὰ καθαρὰ κέρδη (μὲ ὑπερτιμημένο εἰσιτήριο) ὑπερέβησαν τὶς 300.000 δρχ. Ὁ Θ. Η. Ε. συνέπραξε καὶ στὴν Χριστουγεννιάτικη ἑορτὴ τῶν παιδικῶν συσσιτίων τοῦ Ε.Ο.Χ.Α. (26 Δεκεμβρίου) παίζοντας τὴν κωμωδία «***Ἕνας... Δύο... Τρεῖς !..***»

———[ΜΓ - 184]———

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλους-ὅλες.

Μαρία Βαλέφσκα

———[ΜΓ - 185]———

Δυὸ ἀντιθέσεις:

1) Σύλλογος «Τέχνη», ***σκοποί***: Ἡ καλλιτεχνία διὰ τῆς χαρᾶς...

2) ***Πονοκεφαλιάσματα, νερά, ἀσπιρίνες***, εἶναι ἡ συνέχεια τῆς συνεδριάσεως τοῦ Συλλόγου στὶς 5 τοῦ Φλεβάρη... καὶ συνέχεια ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ***τῆς «Τέχνης»***

———[ΜΓ - 186]———

ΣΥΛΛ. «ΔΟΞΑ-ΕΛΛΑΣ»

Στὶς 4 τοῦ Φλεβάρη κάναμε σὲ στενὸ διαπλασιακὸ κύκλο τὴν πρώτη μας ***συγκέντρωση-ὁμιλία. Μίλησαν ἡ Γαλάζια Ἀνεμώνη: «Σὰν πρόλογος», ὁ Τσιγκούνης: «Ἀδαμάντιος Κοραῆς»*** καὶ ὁ ***Σύλλας: «Ὁ Καηριδὴς καὶ ἡ θεωρία του». Εὐχαριστοῦμε ὅσους παρευρέθηκαν.***

———[ΜΓ - 187]———

Παραιτοῦμαι τῆς «***Ἀθανάτου Ἑλλάδος***». Τῆς εὔχομαι καλὴ δράση.

Χαιρετῶ τούς: ***Γαλάζιο Νησὶ καὶ τὸ Παράρτημα Καλλιθέας.***

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

———[ΜΓ - 188]———

Σίτσα, δὲν ἔχω ἔμπνευση. . . ***Ἑλληνικὸ Ὄνειρο***, γιὰ γνωριμία καταχάρηκα...

Εὔθυμο Ἀραπάκι, Φουτουριστῇ «βραβεῖα καὶ βραβεῖα» μὲ ἀνταπόδοση.

Σύλλας

«ΔΟΞΑΣ-ΕΛΛΑΔΟΣ»

———[ΜΓ - 189]———

Ἀπάντησις στὴ [ΜΓ-41].

Ὁ πρόεδρος τῆς «Τέχνης», σὰ μικρὸς ποὺ εἶναι, συγχέει τὴν ἀποχώρηση μὲ τὴ διαγραφή.

Ἂς ὄψεται τὸ προεδριλίκι.

ΝΕΑΡΧΟΣ

———[ΜΓ - 190]———

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΕΧΝΗ»

Ἑτοιμάζονται:

«ΓΙΟΡΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΜΑΣ».

Εὔθυμο Ἀπόγευμα—Φιλολογικὸ μνημόσυνο τοῦ ποιητῆ Γρυπάρη—Πρωϊνὸ Παπαδιαμάντη — Πρωϊνὸ Καρκαβίτσα.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΕΧΝΗ»

———[ΜΓ - 191]———

«Ἀθάνατος Ἑλλάς» Μύρια εὐχαριστῶ, γιὰ βραβεῖο.

Στέφανος Μυρτιᾶς

(Λυκαυγὲς)

———[ΜΓ - 1 92]———

Πρωτομπαίνοντας στὸν διαπλασόκοσμο, χαιρετῶ ὅλους-ες.

Ξανθὸς Λόκιμος

———[ΜΓ - 193]———

Διαβατάρικο Πουλί. Τὸ Μ. Περισκόπιο ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸν τάφο διαμαρτύρεται (Δρυΐδες).

Κίρκη

———[ΜΓ - 194]———

Διαπλασόπουλα-ες, γράφετε ἕνα γράμμα στὸ Ἀνοιξιάτικο Τριαντάφυλλο, θὰ τὸ δεχθῇ μὲ χαρὰ καὶ θ' ἀπαντήσῃ ἀμέσως.

Λιμνοθαλασσίτη, ποῦ εἶσαι; *Περιμένω γράμμα σου !!!*

Διεύθ.: Ντόρα Εὐαγγελάτου, Κουντουριώτου 170 Πειραιεύς, Γιὰ ***Ἀνοιξιάτικο Τριαντάφυλλο***.

———[ΜΓ - 195]———

Ἠλέκτρα. Ξανασμίγουν τ' ἀηδόνια !!

Διαβατάρικο. Πότε μὲ τὸ καλὸ θἄχουμε ξυλοφόρτωμα;

Καρυᾶτις. Ξενύχτια στὰ σκαλοπάτια.

Βερβένα-Γαλήνη

———[ΜΓ - 196]———

Μικρὴ Καστανούλα, νὰ μὴν κοκκινίζῃς τόσο πολύ.

Γενναῖος Μακεδὼν

———[ΜΓ - 197]———

Στέφανε τῆς Δόξης, ἕνα βαθύτατο εὐχαριστῶ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ

«***Νίκης-Ἑλλάδος***»

[Ὑπερ-καθυστερημένη]

———[ΜΓ - 198]———

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα.

Ὁράτιος

———[ΜΓ - 199]———

«ΝΙΚΗ-ΕΛΛΑΣ» ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ὁ καινούργιος χρόνος μᾶς βρίσκει μὲ τὴν ἀκόλουθη σύνθεση:

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ

Μεγάλη Τάξη:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΦΟΡΚΥΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: ΑΙΩΝΟΒΙΟΣ, ΕΡΙΑΝΘΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΑΓΡΙΟΚΡΙΝΟ

ΤΑΜΙΑΣ: ΖΗΝΩΝ

Μικρὴ Τάξη:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΣΚΑΡΑΒΑΙΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΡΠΑ

ΤΑΜΙΑΣ: ΚΟΥΚΟΣ

Διαπλασόπουλα, ***θαρσεῖτε ! Ταχ' αὔριον ἔσετ' ἄμεινον.***

———[ΜΓ - 200]———

Προκομένη Τεμπέλα. Ἰστάμενε Ἀετέ. Ψαρόβαρκα, γιατὶ δὲν ἀπαντᾶτε; ***Ἐρτσιανὸ Κῦμα*** εὐχαρίστως νὰ ἀλληλογραφοῦμε, ἀπήντησα.

Θλιμμένη Κοπελλιά... $\frac{333}{3}$ ... τί κουταμάρα... Φιλαράκο, δὲ χαιρετᾶς;

Ὄνειρο τοῦ Βοσπόρου

———[ΜΓ - 201]———

Στὴ «ΔΟΞΑ-ΕΛΛΑΔΑ» γιὰ μέχρι τώρα δράση...

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΕΥΘΥΜΟ ΑΡΑΠΑΚΙ

[ΜΓ - 202]

Μὲ μέλη τῆς «Τέχνης» σχηματίστηκε ὁ σύλλογος

«ΦΑΝΟΣ»

Σκοποί οἱ ἴδιοι μὲ τῆς Τέχνης. Σύνθεση : Γενικὸς Πρόεδρος : *Λογοτέχνης*, Πρόεδρος : *Τοξότης*, Ταμίας-Γραμματεύς : *Πράσινος Κεραυνός*. Μέλη : *Ζωγράφος, Σωκράτης, Κακὸς Μπελλᾶς, Σουρῆς, Τηλεγραφόψυλο*.

Διεύθυνσις : Γ. Βέγη, Ἀδέρωφ 16 Ἀθήνας (1).

[ΜΓ - 203]

Σ τὸν ἀγαπητό μας φίλο Η-ΔΙΟ, χίλιες εὐχὲς γιὰ τὰ γεννέθλιά του.

ΤΖΟΚΕΥ-ΜΟΝΑ ΛΙΖΑ

«Νικελαδίτισσες»

[ΜΓ - 204]

Ἕνας λαμπρὸς ἀστέρας μπαίνει μέσα στὸ Διαπλασιακὸ στερέωμα. Σύλλογος ποὺ ἡ δράση του θὰ μείνῃ ἱστορικὴ στὰ χρονικὰ τῆς Διαπλάσεως.

Τίτλος :

«ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΛΕΓΕΩΝ»

Σκοποί : Ἐσπαθώματα, Διαγωνισμοί, ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ, Φιλικὲς συγκεντρώσεις, Ἐκδρομὲς καὶ χαλασμὸς κόσμου στὴν κίνηση.

ΑΡΧΗΓΟΣ : ΔΕΞΙΛΕΩΣ

ΥΠΑΡΧΗΓΟΙ: *Ἑλλανοδίκης, Ὄνειρο Σκιᾶς*.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : *Προσφυγόπουλο*.

ΤΑΜΙΑΣ: *Κίμων Μακεδών*.

ΜΕΛΗ : *Ἀδελίνα, Ἀηδόνι τοῦ Βορρᾶ, Ἀνεμοπόρος, Ἀνήσυχη Ψυχή, Ἄνθος τοῦ Γιαλοῦ, Ἀνοιξιάτικο Ὄνειρο, Ἄστατος, Ἐλπιδοφόρος, Εὔθυμη Ἀμαζών, Ἠλεκτρικὸς Σπινθήρ, Ματωμένη Δόξα, Πρίγκηπας τῆς Εὐτυχίας, Σπᾶρος, Φρόνιμο Ζιζάνιο, Χιονισμένος Ὄλυμπος*.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ : *Ἱερολοχίτης, Θλιμμένη Αὐγούλα*.

ΔΕΧΟΜΕΘΑ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ.

Διεύθυνσις Συλλόγου : Γιάννης Μπαντῆς Ἰουστινιανοῦ 4. Ἔναντι Καραβὰν - Σαράϊ. Καὶ ἀρχίζουμε τὴν ἀπαράμιλλον δράση μας.

[ΜΓ - 205]

Προκηρύσσω μεγάλο φιλολογικὸ διαγωνισμὸ :

«*Μετάφραση τοῦ 108ου (ΡΓ') ψαλμοῦ*».

Πρῶτο βραβεῖο : 10.000 δρχ.

Συμμετοχὴ ἐλεύθερη.

Κείμενο στὴ «Διάπλαση»

Χρῖστον Κακούρην, Δεινοκράτους 57 Ἀθῆνα.

ὁ ΝΙΔΣ τοῦ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟΥ»

[ΜΓ - 206]

Δίνοντας τὴν ὑπόσχεση νὰ ταχτοποιηθοῦν, ὅσο γίνεται διμαλώτερα οἱ «Μηνιαῖοι Διαγωνισμοὶ Ἐρωτήματος» κτλ., τὸ *Σκυριανόπουλο*, παρακαλεῖ ὅσους κάτι περιμένουν ἀπ' αὐτὸν (1937-1942), νὰ τὸ ζητήσουν ἀδίσταχτα.

ΝΗΡΕΥΣ

[ΜΓ - 207]

Τὸ ΚΟΥΒΕΝΤΟΛΟΓΙΟ ΜΟΥ Σὲ ἀποκριάτικο «party» θαύμασα :

Δέν-ὡς καὶ στὸ χορό! *Ἀριστεύειν*...

Ἰδεώδη.. πόζα νωχέλικης ἀπεροπτικότητας!

Κ-ἀμέλεια κάθε μορφῆς...

Χορὸ εἴδους.. *Σίφουν* μὰ καὶ χαρουτὴ ἴδιου τύπου.

Πρόμαχο, σὲ ὕψος ὀρόφων καὶ στίχων ὀκτώ!..

Γαϊδουράγκαθο, ἀξαιρετικῆς ποιότητας... δίφυλλο...

Διδασκάλισσα χοροῦ, *Αἰσιόδοξη* γιὰ τοὺς μαθητές της, ἀντίθετα μὲ τὸν τριγύρω γήϊνο.. πεσσιμισμό!..

Περιμένοντας ἀπαντήσεις διαγωνισμοῦ μου.

ΤΟ ΔΑΜΠΟΥΡΟ

[ΜΓ - 208]

Σ' αὐτὰ τὰ χρόνια τὰ κρελλὰ πέρνουν ἀέρα τὰ μυαλὰ κι' οἱ κάτοχοι τὰ χάνουν κι' ἀφοῦ τὰ χάσουν τέλιχῶς, ἀδέρφι μου, τί κάνουν ;
Πηγαίνουν στὰ χαλάσματα
καὶ γίνονται Φαντάσματα...

20-3-43 *Μυστήριος*

[ΜΓ - 209]

Σ ΥΛΛΟΓΟΣ

«ΚΑΛΙΤΕΧΝΕΣ»

Σύνθεση γιὰ τὸ 43.

Ἐπίτιμος Πρόεδρος : *Δ. Ἰωαννόπουλος*.

Πρόεδρος : *Αἰσιόδοξη*.

Γραμματέας : *Παλιὸ Βιολί*.

Ταμίας : *Κρουσταλλένια*.

Ὑπεύθυνοι :

Θέατρο : *Παλιὸ Βιολί*.

Λογοτεχνία : *Ρόδη Αὐγενή*,

Μουσικὴ : *Πεζοὶ Ρυθμοί*.

Μέλη : Ἀμφιβολία, Γαϊδουράγκαθο, Δείλιασμα, Δοράρης, Δυτρωμός, Μουντζούρα, Νοσταλγία, Νούφαρο, Παγίδα, Φιλελεύθερη, Χαμόγελο, Ψυχὴ τοῦ Δάσους. Δισταγμός, Ροζαλίνα.

[ΜΓ-210]

Γειά σας Διαπλασοπούλες τοῦ 4ου. Ἐχθρὲς καὶ φίλες.

Κίρκη

[ΜΓ-211]

Πρόμαχε τῆς *Ἐλευθερίας, Νίλε, Νηρέα*—ἀραδυάτικοι φίλοι μιᾶς χρονιᾶς—μ' ἀπλὴ χαρὰ μὰ πλέρια ἡ φιλία σας...

Ντῖνος Ζηριώτης

[ΜΓ-212]

Μὲ τὴν ἔναρξη νέου ἔτους, διασχίζω δι' *ἑβδόμη* φορὰ τὸ Διαπλασιακὸ στερέωμα, σὰν διαπλασιακὸς ἀστήρ, χαιρετῶν, πάντοτε τοὺς φίλους κι' ἀντιπαρερχόμενος... ἀντιπάλους!!!... Μὰ φεύγοντας τώρα μακριὰ ἀπ' τὴν ἀγαπημένη μου πατρίδα ἀποχαιρετῶ μὲ συγκίνηση κάθε «Ἑλληνικὸ» καὶ «Διαπλασιακό» . . . . . .

ΔΟΥΞ ΟΜΠΛΙΓΚΑΝΤΩ

[ΜΓ-213]

Κατόπιν ἐκφρασθείσης μου ἐπιθυμίας, ἀποχωρῶ δριστικὰ ἀπὸ τὰ ἀγαπητά μου «*Ἑλληνόπουλα τοῦ Βορρᾶ*.»

Θριαμβευτὴς

Πρόεδρος

«Ἑλληνοπούλων τοῦ Βορρᾶ»

[ΜΓ-214]

ΜΕΓΑ ΕΤΗΣΙΟ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟ ΛΑΧΕΙΟ 1943.

Ἀρχίζει ἀπὸ 8χρονη ἐξωδιαπλασιακὴ λειτουργία, ἐγκαινιάζει καινούργια περίοδο. *Ὅροι* : Κάθε ὁλόκληρος λαχνὸς τιμᾶται δρχ. 200 (καὶ τὸ μισό 100). Τὴν 1 Ἀπριλίου θὰ κυκλοφορήσῃ ἡ πρώτη σειρὰ ἀπὸ 100 ὁλόκληρους λαχνούς. Τὰ κέρδη θὰ ἀναλογιστοῦν μὲ τὶς κυκλοφορήσαντες σειρές. Τὰ ἐλάχιστα κέρδη μιᾶς σειρᾶς : 1 λαχνὸς κερδίζει δρχ. 4.000, 2 ἀπὸ 2.000, 3 ἀπὸ 1.500, 5 ἀπὸ 1000 καὶ 10 ἀπὸ 200. Πιθανώτατα ὅμως θὰ *πενταπλασιαστοῦν!.. Πώλησις - ἐμβάσματα* Δουκιανοῦ 3 Θεσ)νίκην Γεώρ. Φτίκκαν

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

[ΜΒ-215]

ΝΤΙΝΟ ΖΗΡΙΩΤΗ. Δηλαδὴ «διανομὴ αἰσιοδοξίας δι' ἀλληλογραφίας ;»

Ποῦ ἀκούστηκε, καϊμένε ;

ΒΙΟΛΕΤΤΑ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ, ἐμαθα ὅτι ἑτοιμάζετε «μουσικὸ πρωϊνὸ ἐντὸς περιπτέρου».

Δὲν διαλέγετε καλύτερα τηλεφωνικὸ θάλαμο ;

ΑΙΣΙΟΔΟΞΗ

τῶν «ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ»

[ΜΓ-216]

Ζωγραφιά, γιὰ γνωριμία καταχάρηκα.

Χαρούμενη Καρδιά, Κόκκινη Καμέλια, πολλὰ καλὰ χρόνια.

ΣΥΛΛΑΣ

«ΔΟΞΑΣ-ΕΛΛΑΔΟΣ»

[ΜΓ-217]

Ἐπιθυμῶντας νὰ κλείσω τὴ Διαπλασιακή μου ζωὴ μὲ μιὰ καλὴ ἀνάμνηση παρακαλῶ ὅλους-λες νὰ μοῦ στείλουν ἕνα τετραδιάκι τους. Ἀπαντῶ ἀμέσως. Γράφετε: Πόπην Κωνσταντοπούλου, Γούναρη 48 Πάτρα.

ΜΑΓΕΜΜΕΝΟ ΔΟΞΑΡΙ

[ΜΓ-218]

Χρυσῆ *Νεότης* :

Προτιμώτερον δεύτερος εἰς φαιδρότητα, παρὰ πρῶτος εἰς κρυάδα ὅπως σεῖς.

ΤΡΕΙΣ ΤΕΜΠΕΛΗΔΕΣ

[ΜΓ-219]

Σ ΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΥΡΣΟΣ»

Φιλολογικὸ τμῆμα

Ἀρχίσαμε σειρὰ διαλέξεων, πάνω σὲ νεοέλληνες λογοτέχνες.

Ἡ πρώτη ἔγινε στὶς 14 Φλεβάρη ἀτὸ σπίτι τοῦ *Ἄλμπατρου*.

Μίλησε ὁ *Νεοέλληνας*, μὲ θέμα : *Παπαδιαμάντης*.

Ἀνάλυσε τὰ διηγήματά του. «Στὸ Χριστό, στὸ Κάστρο» καὶ ὁ «Ἀμερικάνος». Διαβάστηκε τὸ διήγημά του «Ὑπὸ τὴν βασιλικὴν δρῦν», ἀπὸ τὸν *Ἄλμπατρο*, καὶ ἡ *Μὴ Ρωτᾶς* ἀπάγγειλε τὴ «Νύχτα βασάνου» τοῦ Παπαδιαμάντη καὶ τὴ «Δέηση στὴν ψυχή του», τοῦ Δάμπρου Πορφύρα.

Ὅσους μᾶς τίμησαν εὐχαριστοῦμεν.

[ΜΓ-220]

Μοναξιὰ γοητευμένος ἀπ' τὴ γνωριμία.

Ἀθέατος

[ΜΓ-221]

Ἐλευθερία, τὰ συγχαρητήρια μου γιὰ τὸ δύσκολο ἔργο ποὺ ἀνέλαβες καὶ ποὺ τόσο καλὰ προχωρεῖ. Θὰ εἶμαι πάντοτε προθυμότατος νὰ σὲ ἐξυπηρετήσω μόλις μὲ χρειαστεῖς εἴτε ὡς φίλος, εἴτε ὡς συμμαθητής, εἴτε ὡς συνεργάτης.

Εὐχαριστῶ τὸν *Λογοτέχνη* (πρόεδρον συλλόγου «Τέχνης»), ποὺ μὲ ἐτίμησε διὰ τῆς προσκλήσεώς του στὸ εὔθυμο ἀπόγευμα τῆς 29)11)42 καὶ τοῦ εὔχομαι γιὰ τὸν καινούριο χρόνο κάθε πρόσδο στὸν σύλλογό του καὶ ὅτι ἄλλο ποθεῖ. Ἐπίσης χαιρετῶ τὸν *Ἄλμπατρο, Ἑρμῆ, Νίλε, Πρόμαχον τῆς Ἐλευθερίας* καὶ *Νηρέα*. *Πυθία* τί γίνεσαι ; πῶς πᾶς μὲ τὸν καινούριο χρόνο ; Μὲ θυμᾶσαι ; εἶμαι ὁ...

ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

(Καθυστερημένη)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ»

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ὅλη ἡ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία—Μεταφράσεις Τόμοι «Διαπλάσεως»—Βιβλία γιὰ παιδιά.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Στὰ Γραφεῖα τῆς «Διαπλάσεως» καὶ στὴ Διεύθυνση τοῦ Συλλόγου : κ. Πέτρον Ἀγγελόπουλον, Σποράδων 21, Ἀθήνα (τηλ. 80.927).

Τύποις Σαργιάδου